

ЗАТВЕРДЖЕНО:

(підпис)

Тимошенко Максим Олегович
Ректор Національної музичної
академії України
імені П.І. Чайковського
13.05.2022 р.

ПРОГРАМИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

для вступників до Національної музичної академії України
імені П.І. Чайковського за напрямами
02 «Культура і мистецтво» та 03 «Гуманітарні науки»,
спеціальностями
025 «Музичне мистецтво», 026 «Сценічне мистецтво»
та 034 «Культурологія»,
за освітніми ступенями «Бакалавр», «Магістр»

КИЇВ – 2022

ЗМІСТ

Загальні вимоги до подання відеозаписів програм вступних випробувань (творчих конкурсів/фахових іспитів).....	3
Програми творчих конкурсів на освітній ступінь «БАКАЛАВР»	
«ФОРТЕПІАНО».....	5
«ОРГАН».....	5
«СКРИПКА».....	5
«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ».....	6
«ДЕРЕВ'ЯНІ ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ».....	9
«МІДНІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ».....	10
«БАЯН ТА АКОРДЕОН».....	13
«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ».....	14
«БАНДУРА».....	14
«ОПЕРНИЙ СПІВ».....	14
«КАМЕРНИЙ СПІВ».....	17
«ОПЕРНО-СИМФОНІЧНЕ ДИРИГУВАННЯ».....	18
«КОМПОЗИЦІЯ».....	19
«МУЗИКОЗНАВСТВО».....	19
«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ».....	34
«МУЗИЧНА РЕЖИСУРА».....	35
Програмні вимоги для спеціальності 034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ».....	37
Програми для вступників на ОС «Бакалавр», які мають право проходити вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу).....	38
Програми фахових іспитів на освітній ступінь «МАГІСТР»	
«ФОРТЕПІАНО».....	52
«ОРГАН».....	52
«СКРИПКА».....	53
«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ».....	53
«ДЕРЕВ'ЯНІ ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ».....	54
«МІДНІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ».....	55
«БАЯН ТА АКОРДЕОН».....	55
«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ».....	56
«БАНДУРА».....	56
«ОПЕРНИЙ СПІВ».....	57
«КАМЕРНИЙ СПІВ».....	58
«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ».....	59
«ОПЕРНО-СИМФОНІЧНЕ ДИРИГУВАННЯ».....	60
«КОМПОЗИЦІЯ».....	60
«МУЗИКОЗНАВСТВО».....	61
«МУЗИЧНА РЕЖИСУРА».....	76
«КУЛЬТУРОЛОГІЯ».....	80
Вимоги вступних випробувань для іноземців.....	87

Загальні вимоги до подання відеозаписів програм вступних випробувань (творчих конкурсів/фахових іспитів)

1. У 2022 році вступні випробування (творчі конкурси/фахові іспити) проводяться згідно з Правилами прийому до НМАУ ім. П. І. Чайковського у дистанційному асинхронному режимі (за відеозаписами).

Творчі конкурси/фахові іспити оцінюються за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів з кроком в один бал).

2. Програма вступного випробування подається у вигляді єдиного файлу відеозапису. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. У записі окремого твору не дозволяється використання елементів спецефектів, аудіо-, відеомонтажу, редагування. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу/фахового іспиту може складатися з декількох файлів-окремих творів.

3. Рекомендована загальна тривалість запису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти, якщо інше не зазначено у технічних вимогах для конкретної конкурсної пропозиції.

4. На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Ідентифікаційний документ (паспорт) вступника на відеозаписі повинен бути достатнього розміру для можливості прочитати ПІБ вступника та розглянути фото. Якщо відеозапис змонтовано з окремих файлів, необхідно дотриматись максимальної відповідності, тотожності вигляду (рис обличчя) вступника.

5. Перед виступом абітурієнт демонструє в камеру свій документ, що посвідчує особу, та усно оголошує:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- призначення запису (для вступного випробування 2022 року в НМАУ імені П. І. Чайковського);
- програму.

6. Єдиний файл відеозапису достатньої якості (HD, FullHD) для прослуховування (відеоідентифікації) розміщується на онлайн-сервісі **Google-диск** (при редагуванні доступу необхідно у контекстному меню файлу «**Отримати посилання**» обрати «**Доступно користувачам, в кого є посилання**» в режимі «**Читач**») або будь-якому файлообміннику. Назва файла відеозапису має містити ПІБ абітурієнта, ступень освіти, конкурсну пропозицію, форму навчання (бюджет, контракт) та призначення запису (для НМАУ). Наприклад, «Петренко П.П.-бакалавр-скрипка-бюджет-для НМАУ».

Відповідне посилання на перегляд/завантаження відеозапису надсилається під час онлайн-реєстрації для участі у творчому конкурсі/фаховому іспиті.

Разом з єдиним файлом відеозапису вступного випробування подається

програма вступного випробування у текстовому форматі (однією строкою) за прикладом: «1. Й.С.Бах. Прелюдія E-dur BWV 1006, 2. Ф.Соп. Соната, 3. Л.Брауер. Хвала танцю». окремо надаються посилання на нотні матеріали (для композиторів), план-проспект магістерської роботи (для музикознавців та культурологів).

7. Додаткова організаційна та технічна інформація розміщена на офіційному сайті НМАУ ім. П.І.Чайковського у розділі «Абітурієнту» – «Вступ 2022-2023».

**Програми творчих конкурсів на освітній ступінь
«БАКАЛАВР»
02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

«ФОРТЕПІАНО»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи. Абітурієнт повинен підготувати програму з декількох різноважних творів напам'ять, продовженням не менше 20 хвилин. Бажано щоб були представлені такі твори:

1. Поліфонічний твір;
2. Перша або друга та третя частини класичної сонати композиторів Віденської школи;
3. Твір вільної форми;
4. Віртуозний етюд;
5. Твір українського композитора.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Всі твори виконуються напам'ять. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Загальна тривалість – до 30 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОРГАН»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен надати відеозапис підготовленої програми:

1. Твір І.С.Баха;
2. П'єса композитора-романтика;
3. Твір за вибором абітурієнта.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«СКРИПКА»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати програму, яка включає:

1. Гама, арпеджіо, подвійні ноти;
2. 1 Етюд або 1 каприс;
3. Поліфонія – 2 контрастні частини;

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером так і без нього.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного випробування 2022 року в НМАУ імені П. І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив;
- програму.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ»

«АЛЬТ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни:

A. Програмні вимоги (альт, віолончель, контрабас):

1) Технічний залік:

Гама (на 4,8 нот на смичок, або 8,16 нот на смичок);

Тризвуччя (або по 3, або по 6, або на один смичок);

Подвійні ноти (альт, віолончель - або по 2, або по 4 на смичок);

Гама штрихами (контрабас) на вибір з види штрихів.

1 Етюд, або 1 каприс.

2) Поліфонічний твір:

Прелюдія, або 2 контрастні частини з сююти (контрабас може замінити поліфонічний твір на п'єсу).

3) Крупна форма:

Перша або 2 та 3 частини концерту.

Б. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та програші.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного випробування 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив
- скільки років грає на інструменті
- програму.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ВІОЛОНЧЕЛЬ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни «спеціальний інструмент»:

***A. Програмні вимоги* (альт, віолончель, контрабас):**

1) Технічний залік:

Гама (на 4,8 нот на смичок, або 8,16 нот на смичок);

Тризвуччя (або по 3, або по 6, або на один смичок);

Подвійні ноти (альт, віолончель - або по 2, або по 4 на смичок);

Гама штрихами (контрабас) на вибір з види штрихів.

1 Етюд, або 1 каприс.

2) Поліфонічний твір:

Прелюдія, або 2 контрастні частини з сюїти (контрабас може замінити поліфонічний твір на п'єсу).

3) Крупна форма:

Перша або 2 та 3 частини концерту.

Б. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та програші.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище

- призначення запису (для вступного випробування 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив
- скільки років грає на інструменті
- програму.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«КОНТРАБАС»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Виконання програми з фахової дисципліни «спеціальний інструмент»:

***A. Програмні вимоги* (альт, віолончель, контрабас):**

1) Технічний залік:

Гама (на 4,8 нот на смишок, або 8,16 нот на смишок);

Тризвуччя (або по 3, або по 6, або на один смишок);

Подвійні ноти (альт, віолончель - або по 2, або по 4 на смишок);

Гама штрихами (контрабас) на вибір з види штрихів.

1 Етюд, або 1 каприс.

2) Поліфонічний твір:

Прелюдія, або 2 контрастні частини з сюїти (контрабас може замінити поліфонічний твір на п'єсу).

3) Крупна форма:

Перша або 2 та 3 частини концерту.

B. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та програші.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного випробування 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив
- скільки років грає на інструменті
- програму.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«АРФА»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):**Виконання програми з фахової дисципліни:**

Абітурієнт повинен виконати програму, яка включає:

1. Гами (прості та подвійними терціями), арпеджіо, D7 (прості, ламані та в октаву).
2. Один етюд на різні види техніки;
3. І або ІІ-ІІІ частини концерту або фантазія

Б. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та прогаши.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного випробування 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив
- скільки років грає на інструменті
- програму.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ДЕРЕВ'ЯНІ ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ»
(«ФЛЕЙТА», «ГОБОЙ», «КЛАРНЕТ», «ФАГОТ», «САКСОФОН»)

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Складність виконуваних творів повинна відповідати рівню вимог для вступника до музичного ЗВО.

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати програму, яка включає:

1. Гама на вибір абітурієнта у різних варіантах, штрихах і темпах (4-5 хв);
2. Крупна форма:
 - можливе виконання Першої, або ІІ-ІІІ чч. концерту, сонати (або іншого твору крупної форми), або 2 різнохарактерні твори (віртуозний та кантиленний).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія). Уся програма виконується напам'ять.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

**«МІДНІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»
(**«ВАЛТОРНА», «ТРУБА», «ТРОМБОН», «ТУБА»**)**

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):

Творчий конкурс оцінюється за 200-балльною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

Виконання програми з фахової дисципліни:

1. Запис виконання гами.

- Виконавці на трубі виконують гаму до мажор;
- Виконавці на валторні виконують гаму фа мажор;
- Виконавці на тромбоні виконують гаму сі-бемоль мажор;
- Виконавці на тубі виконують гаму сі-бемоль мажор.

Порядок виконання гами: четвертними, восьмими – деташе (*Détaché*), восьмими – стакато (*Staccato*), восьмими – легато (*Legato*), гаму в пунктирному ритмі (восьма з крапкою та шістнадцята), шістнадцятими в штрихах, тризвук. Темп виконання гами – *Moderato*.

2. Виконавцям на мідних духових інструментах необхідно записати на відео два різнохарактерних твори (віртуозного та кантиленного) або дві частини (швидку та повільну) крупної форми.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

Приклад, послідовності виконання гами.

Moderato

5

9 **Moderato**

13 **Moderato**

17 **Moderato**

21 **Moderato**

25 **Moderato**

28 **Moderato**

30 **Moderato**

2

32 Moderato

34 Moderato

36 Moderato

38 Moderato

40 Moderato

44 Moderato

49 Moderato

54 Moderato

56 Moderato

«УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»
ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент):
Виконання програми з фахової дисципліни:

1. Для виконавців на ударних інструментах необхідно записати на інструменті з невизначеною висотою звучання (малий барабан, установка, пед) володіння двійками з прискоренням та переходом на дріб, володіння параділами;
2. Виконавцям на ударних інструментах необхідно записати на відео два різнохарактерних твори на ксилофоні, або маримбі, або вібрафоні та твір для інструменту з невизначеною висотою звучання (малий барабан, установка, пед).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«БАЯН ТА АКОРДЕОН»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент)
Виконання програми з фахової дисципліни «спеціальний інструмент»:

1. Поліфонічний твір
2. Два твори за вибором
(Програма має містити твір українського композитора)

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»
(«ДОМРА», «ГІТАРА», «БАЛАЛАЙКА», «ЦИМБАЛИ»)
ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент)
Виконання програми з фахової дисципліни «спеціальний інструмент»:

1. Твір великої форми (1-2 частини концерту, сонати, сюїти, варіації);
2. П'єса кантиленного характеру або для гітари поліфонічний твір;
3. Віртуозний твір

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«БАНДУРА»
ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни :

1. Циклічний поліфонічний твір (фуга обов'язкова)
2. Твір великої форми (оригінальний сучасного українського автора або перекладення твору зарубіжного композитора)
3. Один вокальний твір у супроводі бандури
(вокальний твір великої форми
(думу, арію), романс, обробку української народної пісні, вокальний твір українського або зарубіжного авторів).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОПЕРНИЙ СПІВ»
ТВОРЧИЙ КОНКУРС (оперний спів)

Виконання програми з фахової дисципліни «оперний спів»:

Абітурієнт повинен надіслати відеозапис підготовленої програми, яка

складається з 3-х творів:

1. 2 арії
2. Романс, або народна пісня.

Абітурієнт повинен володіти красивим, сильним по динаміці голосом, яскравого тембрального забарвлення. Мати гарну статуру.

Складові відеозапису фахового вступного випробування:

Абітурієнт повинен себе представити: назвати прізвище та ім'я, вік, який учебний заклад закінчив, або на якому курсі зараз навчається. Самостійно оголосити кожен твір виконуваної програми.

Всі твори програми потрібно виконувати напам'ять та мовою оригіналу. Допускається використання акомпанементів у вигляді мінусовок. Народна пісня може бути виконана *a capella*.

Окрім виконання програми, відеозапис повинен також включати вправу на перевірку діапазону голосу: у вигляді арпеджіо з ферматою на верхній ноті для високих голосів та низхідної гами для низьких голосів.

Кожну вправу потрібно виконувати по півтону вверх та вниз на одну голосну.

Для **сопрано** бажано розспіватися від «мі» 1-ї октави до «сі бемоль» 2-ї октави вверх:

Для **тенора** бажано розспіватися від «ре» малої октави до «ля» 1-ї октави вверх;

Для **мецо-сопрано** бажано розспіватися від «до» 1-ї октави до «соль» 2-ї октави верх, та вниз від «соль» 1-ї октави до «ля» малої октави:

Для **баритона** бажано розспіватися від «сі» малої октави до «фа» 1-ї октави вверх, та вниз від «соль» малої октави до «ля» великої октави;

Для **баса** бажано розспіватися від «сі» малої октави до «ре» 1-ї октави, та вниз від «соль» малої октави до «фа» великої октави:

Технічні вимоги до відеозапису:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Відео зйомка повинна проводитися середнім планом, на якому повинно бути чітко видно риси обличчя. Дозволяється монтаж між творами. Під час запису потрібно використовувати справжню акустику залу, класу або іншого приміщення.

Відеозапис повинен бути записаний не раніше січня-червня 2022 року. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису(для вступного іспиту 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
- програму – всі повні назви творів екзаменаційної програми включно з іменами і прізвищами композиторів, іменами і прізвищами авторів слів (для романськів та фрагменту поетичного або прозового твору).

Загальна тривалість – до 20 хвилин.

«КАМЕРНИЙ СПІВ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (камерний спів)

Виконання програми з фахової дисципліни «камерний спів»:

Абітурієнт повинен представити комісії відеозапис із трьох вокальних творів:

1. Одна концертна або оперна арія
2. Романс
3. Народна пісня

та продекламованого фрагменту поетичного або прозового твору.

Складові відеозапису

Абітурієнт повинен самостійно представити себе: назвати ім'я та прізвище, надати короткі особисті відомості (інформація про вік, місце навчання, викладачів, тощо) оголосити програму та у зазначеній послідовності виконати три вокальні твори різного характеру (концертну арію з кантати чи ораторії або твір середньої форми старовинного композитора, або оперну арію до 1840 р., та романс і народну пісню), продемонструвавши повний діапазон і приємний тембр голосу, навички владіння співацьким диханням, точну інтонацію, чітку дикцію, виразність, емоційність, артистизм. Після цього абітурієнт має продекламувати поетичний або прозовий твір (фрагмент).

Усі вокальні твори програми, а також фрагмент поетичного або прозового твору виконуються напам'ять. Допускається використання заздалегідь записаних акомпанементів (мінусовок), народна пісня може бути виконана a capella.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин.

Технічні вимоги до відеозапису:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Під час виконання програми на відео повинно бути чітко постать виконавця, в повний зріст, руки та обличчя виконавця – показані одним планом. Відеозйомка проводиться без виключення і зупинки відеокамери, спочатку і до кінця виконання одного твору, тобто твір виконується без зупинки, монтажу, спецефектів. Паузи в записі допускаються лише між творами. У випадку відсутності можливості записати підряд без зупинок для усіх складових фахового вступного випробування допускається монтаж між творами виконуваної програми з подальшим склеюванням в один відеоролик. При цьому запис творів програми здійснюється не більше ніж у двох локаціях.

Під час запису використовується справжня акустика залу, класу, кімнати або іншого приміщення.

Якість відео має бути достатньою для прослуховування. Відеозапис повинен бути зроблений не раніше півроку до дати вступного випробування, у горизонтальному або вертикальному форматі екрану.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису(для вступного іспиту 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
- програму – всі повні назви творів екзаменаційної програми включно з іменами і прізвищами композиторів, іменами і прізвищами авторів слів (для романсьв та фрагменту поетичного або прозового твору).

«ОПЕРНО-СИМФОНІЧНЕ ДИРИГУВАННЯ» ТВОРЧИЙ КОНКУРС (диригування та гра на фортепіано)

Виконання фахової програми:

Творчий конкурс для абітурієнтів бакалаврату має дві складові – диригування та гра на фортепіано. Відеозаписи двох складових творчого конкурсу мають бути оформлені/змонтовані єдиним безперервним записом загальною тривалістю до 20 хвилин. Паузи в записі допускаються тільки між творами. Всі твори виконуються напам'ять.

Перша складова – це диригування одного симфонічного твору (сонатна форма). Диригування твору допускається під оригінальний симфонічний запис або у супроводі ілюстрації фортепіано. Диригування твору виконується зі співом-ілюстрацією сольних або провідних хорових партій абітурієнтом. В форматі відеозапису необхідно передбачити зображення диригента в повний зріст, видиму демонстрацію рухів рук та виразності міміки, якість освітлення та звуку.

Друга складова – це гра на фортепіано. Абітурієнт має виконати експозицію одної частини класичної сонати та поліфонічний твір.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

У форматі відеозапису необхідно передбачити зображення диригента у повний зріст, видиму демонстрацію рухів рук та виразності міміки, якість освітлення та звуку.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Загальна тривалість – до 20 хвилин.

«КОМПОЗИЦІЯ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальність):

Загальні вимоги:

Абітурієнт повинен представити власні твори, які б свідчили про наявність необхідних професійних творчих (композиторських) здібностей і навиків формування (експонування та розвитку) образно-тематичного матеріалу. На випробування представляються як інструментальні, так і вокальні, хорові й сольні твори (в тому числі обробки народних пісень). Твори демонструються у живому виконанні (на відеозапису) або в аудіозапису, зробленому будь-яким доступним способом (в тому числі за допомогою різноманітних комп’ютерних програм). Обов’язковим є представлення нотних текстів творів. До творчого конкурсу допускаються лише завершені музичні твори.

Вимоги до форми подавання конкурсних матеріалів:

1. Абітурієнт має надіслати нотні тексти творів та демонстраційні аудіо-або відеоматеріали до них. Загальний обсяг звучання складає до 15 хвилин. За відсутності якісних демонстраційних матеріалів допускається запис відео-демонстрації нотних текстів у авторському виконанні.
2. Абітурієнт також має представити відеозапис (тривалістю 5-7 хвилин), який міститиме особисту розповідь про свій творчий шлях, музичні вподобання та твори, надані комісії. Форма розповіді довільна, яка не дублює інформацію з мотиваційного листа.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов’язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Нотні тексти творів додаються синхронно з посиланням на завантаження єдиного файла відеозапису у відповідній системі реєстрації на участь у творчому конкурсі.

Загальна тривалість – до 20 хвилин.

«МУЗИКОЗНАВСТВО»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (сольфеджіо, гармонія, музична література)

Випробування проводиться в обсязі програм з сольфеджіо, гармонії, музичної літератури для закладів фахової передвищої мистецької освіти.

Для проведення творчого конкурсу абітурієнт повинен довільно вибрати чотири питання (одне питання з сольфеджіо, одне питання з гармонії, одне питання з української музичної літератури, одне питання із зарубіжної музичної літератури) і дати на кожне з них усну відповідь.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Кожну відповідь необхідно записати окремим відеофайлом тривалістю до 10 хвилин. Запис відповіді на кожне окреме питання не може перериватися. Єдиний файл відеозапису усіх відповідей на питання творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих питань.

Питання для проведення творчого конкурсу:

1. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури (див. нотний Додаток 1).
2. Виконати гармонічний аналіз уривку з художнього твору (див. нотний Додаток 2).
3. Дати відповідь на питання з української музики (див. перелік нижче).
4. Дати відповідь на питання з зарубіжної музики (див. перелік нижче).

Теорія музики: **Питання з сольфеджіо**

Додаток 1

№1

1. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

P. Вагнер. «Нюрнбергские майстерзингеры», д. III, песня Вальтера

[Molto moderato]

55 Ориг. C-dur As-dur

№ 2

- Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

Г. Вольф. «Крысолов»

Sehr lebhaft (Очень живо)

74

h-moll

g-moll

11228

№ 3

- Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

Г. Вольф. «Отчаявшийся влюбленный»

Rasch und unmutig

75

e-moll

E-dur

№ 4

1. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

Г. Вольф. «Ночные чары»

Sanft liebend [Мягко, плавно]

№ 5

1. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

К. Дебюсси. «Лунный свет»

[Andantino]

№ 6

1. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

Р. Вагнер. «Стой»

Con moto

114

d-moll

A-dur

cresc.

f

№ 7

2. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

Б. Бриттен. «Песенка няни»

[*Andante piacevole*]

124

espress.

Des-dur

più f

f appassionato

№ 8

1. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

Ж. Массне. «Таис», д. II, «Размышление»

164

Andante $\text{d}=60$

dolce

Ориг. в тт. 1–14
на 8 выше

rall.

a tempo

più cresc.

espress.

p

f

pp

f

p

№ 9

1. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

Исключительно быстро, с огнем

Г. Вольф. «Лесная дева»

165

pp

cresc. molto

rit.

a tempo

№ 10

1. Проспівати одноголосний фрагмент з художньої літератури

И. С. Бах. Месса h-moll, № 22, ария тенора

169

Ориг.
h-moll

Питання з гармонії

Додаток 2

2. Виконати гармонічний аналіз уривку з художнього твору:

- а) визначити основну тональність фрагмента та тональності у відхиленнях і модуляції;
- б) визначити вид і структуру акордів;
- в) визначити функціональні зв'язки акордів.

Список творів для аналізу (на вибір):

№ 1. *B. Моцарт. Фантазія ре мінор KV 397 Adagio (тт. 12 – 22).*

№ 2. Л. Бетховен. Соната для ф-но № 16 оп. 31 № 1, ч. II Adagio (тт. 1 – 17).

Adagio grazioso.

№ 3. Ф. Шуберт. Музичний момент оп. 94 № 2 Ля бемоль мажор (тт. 1 – 18)

Andantino

№ 4. Ф. Шопен. Вальс № 12 оп. 70 № 2 Ля бемоль мажор (тт. 1 – 20)

Tempo giusto ($\text{♩} = 144$)

Op. 70 Nr 2

№ 5. Ф. Шопен. 24 прелюдії оп. 28 № 20 (тт. 1 – 8)

Largo

№ 6. Р. Шуман. Дитячі сцени тв. 15 «Говорить поет» (тт. 1 – 8)

Der Dichter spricht.

M. M. ♩ = 112.

№ 7. Р. Глієр. 12 п'ес для фортепіано тв. 31 № 3 Колискова (тт. 1 – 21)

КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Andantino (Не скоро) ♩ = 96

pp

p

№ 8. Р. Глієр. 12 п'ес для фортепіано тв. 31 № 6 Вальс (тт. 1 – 20)

12

6.

ВАЛЬС

№ 9. В. Косенко. 11 етюдів у формі старовинних танців оп.8 № 10 (тт.1 -12)

Ангеліні Володимирівні Косенко

Етюд № 10

Птв.8 (gis-moll)

Віктор Косенко

Andante. Lugubre

1
2
3

sempre ben tenuto
pp

mp

dim.

№ 10. Л. Ревуцький. «Ой ходить сон» з циклу «Сонечко».

Список творів для аналізу (на вибір):

1. В. Моцарт. Фантазія ре мінор KV 397 Adagio (тт. 12 – 22).
2. Л. Бетховен. Соната для ф-но № 16 оп. 31 № 1, ч. II Adagio (тт. 1 – 17).
3. Ф. Шуберт. Музичний момент оп. 94 № 2 Ля бемоль мажор (тт. 1 – 18).
4. Ф. Шопен. Вальс № 12 оп. 70 № 2 Ля бемоль мажор (тт. 1 – 20).
5. Ф. Шопен. 24 прелюдії оп. 28 № 20 (тт. 1 – 8).

6. Р. Шуман. Дитячі сцени тв. 15 «Говорить поет» (тт. 1 – 8).
7. Р. Глієр. 12 п’ес для фортепіано тв. 31 № 3 Колискова (тт. 1 – 21).
8. Р. Глієр. 12 п’ес для фортепіано тв. 31 № 6 Вальс (тт. 1 – 20).
9. В. Косенко. 11 етюдів у формі старовинних танців оп.8 № 10 (тт.1 -12).
10. Л. Ревуцький. «Ой ходить сон» з циклу «Сонечко».

Усі нотні уривки з наведених художніх творів розміщено в окремому додатку (Додаток 2 до програми вступного випробування з конкурсної пропозиції «Музикознавство») на сайті НМАУ ім. П. І. Чайковського у розділі «Абітурієнту» – «Вступ 2022-2023».

Музична література: **Питання з української музики**

1. Особливості жанру партесного концерту.
2. Особливості жанру хорового концерту в творчості М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя.
3. Опера М. Лисенка “Тарас Бульба”.
4. Вокально-хорова творчість М.Лисенко.
5. М. Леонтович. Обробки українських народних пісень (“Щедрик”, “Дударик”, “Мала мати одну дочку”, “Козака несуть”, “Піють півні”, “Із-за гори кам’яної”).
6. Б. Лятошинський. Симфонія №3.
7. Л. Ревуцький. Симфонія №2.

Рекомендована література:

1. Архімович Л., Гордійчук М. Лисенко : життя і творчість / Л. Архімович, М. Гордійчук. – 3-е вид. – К. : Музична Україна, 1992. – 256 с.
2. Герасимова-Персидська Н. О. Хоровий концерт на Україні в XVII – XVIII ст. / Н. Герасимова-Персидська. – К. : Муз. Україна, 1978. – 183 с.
3. Корній Л. П. Історія української музики / Л. П. Корній. – Київ – Харків – Нью-Йорк : М. П. Коць. – Ч. I. – 1996. – 314 с.; Ч. II. – 1998. – 387 с.; Ч. III. – 2001. – 480 с.

Питання з зарубіжної музики

1. Л. ван Бетховен. Симфонія №№3,5 (за вибором).
2. Ф. Шуберт. Симфонія сі мінор («Незакінчена»).
3. Р. Шуман. Вокальний цикл «Карнавал».
4. Ф.Шопен. Цикл «Прелюдії».
5. Дж. Верді. «Ріголетто».
6. Ж. Бізе. «Кармен».
7. Ф. Ліст «Прелюдії»

Рекомендована література:

1. Кириллина Л. В. Бетховен. Жизнь и творчество: В 2-х томах / Кириллина Л. В. – М.: Издательство «Московской консерватории», 2009.
2. Черкашина-Губаренко М. Р. Оперный театр в пространстве меняющегося мира. Страницы оперной истории в картинках и лицах : монография / Марина Черкашина-Губаренко. – Харьков : Акта, 2013. – 468 с.
3. Неболюбова Л. С. Опера «Кармен» Жоржа Бизе сквозь призму интонационного конфликта / Л. С. Неболюбова // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 12 : Історія музики в минулому і сучасності. – К., 2000. – С. 115–134.
4. Мильштейн Я. Ф. Лист: – Т. 1–2. – Москва : Музгиз, 1956. – 529 с.

«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (диригування та спів)

Виконання фахової програми:

Творчий конкурс для абітурієнтів бакалаврату має дві складові – диригування та спів. Відеозаписи двох складових творчого конкурсу мають бути оформлені/змонтовані єдиним безперервним записом загальною тривалістю до 20 хвилин. Паузи в записі допускаються тільки між творами. Всі твори виконуються напам'ять з художньо-емоційною виразністю.

Перша складова – це диригування одного вокально-симфонічного твору великої форми із супроводом або ховою мініатюри а капелла. Диригування твору допускається під оригінальні вокально-симфонічні, хорові записи або у супроводі ілюстрації фортепіано. Диригування твору виконується зі співом-ілюстрацією сольних або провідних хорових партій абітурієнтом. В форматі відеозапису необхідно передбачити зображення диригента в повний зріст, видиму демонстрацію рухів рук та виразності міміки, якість освітлення та звуку.

Друга складова – це спів вокального твору а капелла. Виконання обробки народної пісні або інших вокальних жанрів без супроводу має на меті продемонструвати красу природного тембру абітурієнта, чистоту інтонації, вокальні навички та виконавсько-артистичні задатки.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

**02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
«МУЗИЧНА РЕЖИСУРА»**

ТВОРЧИЙ КОНКУРС (спеціальність)

Абітурієнт повинен мати здібності до образного мислення та емоційно конкретного втілення сценічного твору. Для абітурієнта з музичної режисури має значення акторське обдарування, організаторські та педагогічні здібності, вміння орієнтуватися в питаннях сучасного театрального життя, оцінювати явища дійсності.

Програма творчого конкурсу з фаху передбачає обрання і виконання за власним бажанням абітурієнта:

- 1) вірша;
- 2) байки;
- 3) арії (з опери, оперети чи мюзиклу) або романсу, або народної чи сучасної пісні;
- 4) фрагменту інструментального твору на будь-якому музичному інструменті;
- 5) розповіді про особисте режисерське бачення сценічного втілення будь-якого епізоду з української або зарубіжної опери, оперети чи мюзиклу, обраного за власним бажанням абітурієнта.

Якість виконання програми оцінюється за такими критеріями: розуміння змісту виконаного твору, особисте ставлення до матеріалу, вміння донести цей зміст і ставлення до аудиторії власними виконавськими засобами, відчуття авторського стилю й жанру твору, емоційність та артистизм виконання. Особливе значення має обґрунтування вибору творів, яскрава громадянська та мистецька позиція виконавців.

Складові відеозапису творчого конкурсу з фаху

Абітурієнт повинен самостійно представити себе: назвати ім'я та прізвище, надати короткі особисті відомості (інформація про вік, місце навчання, викладачів тощо), оголосити кожний твір програми та виконати його у зазначеній послідовності.

Технічні вимоги до відеозапису

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Під час виконання програми на відео повинно бути чітко видно постать виконавця у повний зріст. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Паузи в записі припускаються лише між творами. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище;

- призначення запису(для вступного іспиту 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського);

- програму – всі повні назви творів екзаменаційної програми включно з іменами і прізвищами композиторів, іменами і прізвищами авторів слів для романсів, пісень, літературних творів.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин.

Рекомендована література:

1. Актуальні проблеми музичного театру в контексті соціокультурних викликів сучасності: матер. міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2-3 березня 2020р./НМАУ ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О.В. Касьянова. Київ, 2020. 256с.
2. Великие мюзиклы мира: энциклопедия. Москва: Олма-Пресс, 2004. 862с.
3. Искусство режиссуры. ХХ век/сост. С.К. Никулин, Л.А. Пачхадзе. Москва: Артист, Режиссер, Театр, 2008. 768с.
4. Опера. 123 либретто / авт.-сост. Е.А. Смирнова. Санкт-Петербург: Композитор*Санкт-Петербург, 2008. 288с.
5. Оперетта. 109 либретто / авт.-сост. М.М. Годлевская, М.Г. Ефремова. Санкт-Петербург: Композитор*Санкт-Петербург, 2014. 472с.
6. Паві П. Словник театру / наук. ред. О. Клековкін. Львів, 2006.
7. Покровский Б. Введение в оперную режиссуру. Москва: РАТИ-ГИТИС, 2009. 88с.
8. Світовий та український музичний театр у контексті сучасного культурного дискурсу: матер. міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 22-23 лютого 2021р. / НМАУ ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О.В. Касьянова. Київ, 2021. 288с.
9. Станиславский – реформатор оперного искусства: материалы и документы / сост. Г. Кристи, О. Соболевская, Ю. Калашников. Москва: музыка, 1983. 384с.
10. 100 видатних діячів культури України / авт.-упоряд. О.О. Попельницька, М.В. Оксенич. Київ: Арій, 2010. 464с.
11. 100 великих режиссеров / авт.-сост. И. А. Мусский. Москва: Вече, 2008. 480с.
12. 100 великих театров / авт.-сост. К.А. Смолина. Москва: Вече, 2001. 480с.

Програмні вимоги для спеціальності 034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 034 «Культурологія», зараховуються:

бали національного мультипредметного тесту з української мови (перший предмет), математики (другий предмет) та історії України (третій предмет);

або бали зовнішнього незалежного оцінювання 2019 - 2021 років з трьох конкурсних предметів (у будь-яких комбінаціях), передбачених Правилами прийому в один з цих років для відповідної спеціальності та джерела фінансування.

Для конкурсного відбору осіб на місця за кошти фізичних або юридичних осіб за спеціальністю 034 «Культурологія», які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра, відповідно до Правил прийому використовуються результати **тільки розгляду мотиваційних листів**.

**Програми
ІНДИВІДУАЛЬНИХ УСНИХ СПІВБЕСІД
 для вступників на освітній ступінь БАКАЛАВР,
 які мають право проходити вступні випробування у формі
 індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу)**

**02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»,
 СПЕЦІАЛЬНОСТІ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»,
 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

Індивідуальна усна співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає очне оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з одного, двох або трьох предметів (складових), за результатами якої за кожний предмет (складову) виставляються оцінки за шкалою 100 - 200 (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Індивідуальна усна співбесіда проводиться у формі творчого конкурсу та за відповідними програмними вимогами, вказаними для осіб, які вступають за результатами творчих конкурсів.

1. Проходять вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) та в разі позитивної оцінки рекомендуються до зарахування під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти за кошти державного бюджету (за державним замовленням) (крім випадку, якщо в заявлі зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»):

особи з інвалідністю внаслідок війни відповідно до статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

особи, яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надано право на прийом без екзаменів до державних закладів вищої освіти за результатами співбесіди;

особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення).

Для цих категорій вступників індивідуальна усна співбесіда може проводитись дистанційно за рішенням закладу вищої освіти.

2. Можуть проходити вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу)

та в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ ім. П.І.Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти:

особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», зокрема ті з них, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України.

особи, яким за рішенням регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти відмовлено в реєстрації для участі в 2022 році в зовнішньому незалежному оцінюванні через неможливість створення особливих (спеціальних) умов (за умови подання до приймальної комісії закладу вищої освіти копії медичного висновку за формуєю первинної облікової документації N 086-3/о "Медичний висновок про створення особливих (спеціальних) умов для проходження зовнішнього незалежного оцінювання", затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року N 1027/900 "Деякі питання участі в зовнішньому незалежному оцінюванні та вступних іспитах осіб, які мають певні захворювання та/або патологічні стани, інвалідність", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за N 1707/29837, що завірений підписом секретаря регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти та відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти);

особи, яким на запит щодо можливості створення спеціальних умов для проходження національного мультипредметного тесту Українським центром оцінювання якості освіти надано відмову в їх створенні через відсутність організаційно-технологічних можливостей (за умови подання до приймальної комісії закладу вищої освіти медичного висновку, у якому зазначено про необхідність створення певних умов для проходження національного мультипредметного тесту, та відповідного підтвердження Українського центру оцінювання якості освіти про неможливість їх створення).

Особи цих категорій беруть участь у конкурсному відборі за результатами індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) або зовнішнього незалежного оцінювання 2019 - 2021 років (у будь-яких комбінаціях за їх вибором), національного мультипредметного тесту 2022 року. Якщо такі особи допущені до конкурсного відбору на відкриту або фіксовану конкурсну пропозицію на основі повної загальної середньої освіти, вони беруть участь у конкурсному відборі в межах квоти-1 на місця державного замовлення (крім випадку, якщо в заявлі зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»).

Вступники з числа осіб з порушенням зору, які використовують(вали) в процесі навчання шрифт Брайля та потребують створення особливої

(спеціальної) умови за кодом 0205 Переліку особливих (спеціальних) умов, що створюються для осіб з особливими освітніми потребами в пунктах проведення зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року N 1027/900, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за N 1708/29838, беруть участь у конкурсному відборі за результатами індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) або зовнішнього незалежного оцінювання 2019 - 2021 років (у будь-яких комбінаціях за їх вибором).

3. Можуть проходити вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) замість національного мультипредметного тесту та в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ ім. П.І.Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти:

особи, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення або які переселилися з неї після 01 січня 2022 року.

Такі особи беруть участь у конкурсному відборі за результатами індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) або національного мультипредметного тесту. Якщо громадяни України з числа таких осіб допущені до конкурсного відбору на відкриту або фіксовану конкурсну пропозицію, вони беруть участь у конкурсному відборі в межах квоти-2 на місця державного замовлення (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»).

У 2022 році для цих категорій вступників індивідуальна усна співбесіда (творчий конкурс) проводиться за рішенням НМАУ ім. П. І. Чайковського у дистанційному асинхронному режимі (по відеозаписах).

03 «ГУМАНІТАРНІ НАУКИ» СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Індивідуальна усна співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає очне оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з одного, двох або трьох предметів (складових), за результатами якої за кожний предмет (складову) виставляються оцінки за шкалою 100 - 200 (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Індивідуальна усна співбесіда проводиться за рішенням НМАУ ім. П. І. Чайковського у дистанційному режимі за чинними програмами ЗНО (національного мультипредметного теста).

1. Проходять вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) та в разі позитивної оцінки рекомендуються до зарахування під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти за кошти державного бюджету (за державним замовленням) (крім випадку, якщо в заявлі вказано: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»):

особи з інвалідністю внаслідок війни відповідно до статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

особи, яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надано право на прийом без екзаменів до державних закладів вищої освіти за результатами співбесіди;

особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення).

Для цих категорій вступників індивідуальна усна співбесіда може проводитись дистанційно за рішенням закладу вищої освіти.

2. Можуть проходити вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу)

та в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ ім. П.І.Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти:

особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», зокрема ті з них, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України.

особи, яким за рішенням регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти відмовлено в реєстрації для участі в 2022 році в зовнішньому незалежному оцінюванні через неможливість створення особливих (спеціальних) умов (за умови подання до приймальної комісії закладу вищої освіти копії медичного висновку за формулою первинної облікової документації N 086-3/о "Медичний висновок про створення особливих (спеціальних) умов для проходження зовнішнього незалежного оцінювання", затверджену наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року N 1027/900 "Деякі питання участі в зовнішньому незалежному оцінюванні та вступних іспитах осіб, які мають певні захворювання та/або патологічні стани, інвалідність", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за N 1707/29837, що завірений підписом секретаря регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти і печаткою регіонального

центру оцінювання якості освіти, та відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти);

особи, яким на запит щодо можливості створення спеціальних умов для проходження національного мультипредметного тесту Українським центром оцінювання якості освіти надано відмову в їх створенні через відсутність організаційно-технологічних можливостей (за умови подання до приймальної комісії закладу вищої освіти медичного висновку, у якому зазначено про необхідність створення певних умов для проходження національного мультипредметного тесту, та відповідного підтвердження Українського центру оцінювання якості освіти про неможливість їх створення).

Особи цих категорій беруть участь у конкурсному відборі за результатами індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) або зовнішнього незалежного оцінювання 2019 - 2021 років (у будь-яких комбінаціях за їх вибором), національного мультипредметного тесту 2022 року. Якщо такі особи допущені до конкурсного відбору на відкриту або фіксовану конкурсну пропозицію на основі повної загальної середньої освіти, вони беруть участь у конкурсному відборі в межах квоти-1 на місця державного замовлення (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»).

Вступники з числа осіб з порушенням зору, які використовують(вали) в процесі навчання шрифт Брайля та потребують створення особливої (спеціальної) умови за кодом 0205 Переліку особливих (спеціальних) умов, що створюються для осіб з особливими освітніми потребами в пунктах проведення зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року N 1027/900, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за N 1708/29838, беруть участь у конкурсному відборі за результатами індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) або зовнішнього незалежного оцінювання 2019 - 2021 років (у будь-яких комбінаціях за їх вибором).

3. Можуть проходити вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) замість національного мультипредметного тесту та в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ ім. П.І.Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти:

особи, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення або які переселилися з неї після 01 січня 2022 року.

Такі особи беруть участь у конкурсному відборі за результатами індивідуальної усної співбесіди (творчого конкурсу) або національного

мультипредметного тесту. Якщо громадяни України з числа таких осіб допущені до конкурсного відбору на відкриту або фіковану конкурсну пропозицію, вони беруть участь у конкурсному відборі в межах квоти-2 на місця державного замовлення (крім випадку, якщо в заяві зазначено: «Претендую на участь у конкурсі виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб, повідомлений про неможливість переведення в межах вступної кампанії на місця державного замовлення»).

Порядок проведення індивідуальної усної співбесіди.

Індивідуальна усна співбесіда проводиться у формі усного опитування з трьох конкурсних предметів – української мови, історії України та іноземної (англійської або французької) мови – за відповідними чинними програмами ЗНО.

На початку співбесіди вступник обирає по одному білету з трьох конкурсних предметів, кожен з яких містить два питання. Тривалість опитування одного вступника з кожного конкурсного предмета не може перевищувати 10 хвилин. Загальна тривалість опитування вступника під час співбесіди – до 30 хвилин.

Під час співбесіди екзаменатори відмічають правильність відповідей вступника у відповідному протоколі.

Для вступників, хто проходить вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди та в разі позитивної оцінки має право отримати рекомендацію до зарахування під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти за кошти державного бюджету, за результатами співбесіди ухвалюється протокольне рішення: «рекомендувати до зарахування» або «не рекомендувати до зарахування». Інші вступники, хто може проходити вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди замість національного мультипредметного тесту, в разі отримання кількості балів за кожний з предметів не менше ніж встановлений НМАУ ім. П.І.Чайковського мінімальний рівень допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Зміст завдань блоку НМТ з української мови у білетах відповідає чинній програмі ЗНО з української мови. Зверніть увагу, що у відповідній програмі необхідна лише та частина, що стосується української мови. Ця частина охоплює всі мовні теми, вивчення яких передбачено в шкільному курсі української мови, а саме: фонетика, орфоепія, орфографія, лексика та фразеологія, словотвір, синтаксис, пунктуація та стилістика.

1. Фонетика як наука: голосні та приголосні звуки, звукосполучення.

2. Орфоепія як наука: вимова голосних та приголосних звуків і звукосполучень, наголос, поділ слова на склади.
3. Орфографія як наука. Основні правила правопису української мови: спрошення, подвоєння, вживання великої літери, написання афіксів та закінчень тощо.
4. Лексикологія як наука (однозначні та багатозначні слова, омоніми, синоніми, антоніми; лексика за походженням; активна та пасивна лексика; професійна, діалектна, розмовна, книжна лексика тощо).
5. Фразеологія як наука. Класифікації фразеологізмів (за походженням, за головним словом, за структурою тощо).
6. Будова слова (префікс, корінь, суфікс, закінчення). Словотвір. Складні слова та принципи їх написання.
7. Морфологія як наука. Самостійні та службові частини мови. Вигук.
8. Іменник як частина мови, його категорії (рід, число, відміна, відмінок).
9. Прикметник як частина мови, його категорії (рід, число, відмінок, ступені порівняння).
10. Числівник як частина мови. Розряди числівників. Відмінювання числівників.
11. Займенник як частина мови. Розряди займенників. Відмінювання займенників.
12. Дієслово як частина мови, його категорії (рід, число, час, стан, спосіб).
13. Дієприкметник як особлива форма дієслова, його категорії.
14. Дієприслівник як особлива форма дієслова, його категорії.
15. Прислівник як частина мови (основні принципи правопису, ступені порівняння).
16. Службові частини мови (сполучник, прийменник, частка).
17. Синтаксис як наука.
18. Поняття про словосполучення (сполучки слів, які виступають словосполученнями та які не виступають; підрядний і сурядний зв'язок; головне й залежне слово; види словосполучень за структурою, головним словом тощо) та речення.
19. Головні (підмет та присудок) та другорядні (означення, додаток, обставина) члени речення.
20. Просте речення, його типи (повне та неповне; поширене та непоширене; номінативне, узагальнено-особове, безособове, означенено-особове, неозначенено-особове).
21. Складне речення, його типи (складносурядне, складнопідрядне, безсполучникове, речення з різними типами зв'язку).
22. Ускладнені речення (речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями; речення з однорідними членами; відокремлені члени речення тощо).
23. Пунктуація як наука. Основні принципи української пунктуації.
24. Стилістика як наука. Стилі української мови.

Рекомендована література

1. Авраменко О., Тищенко О. Українська мова: правопис у таблицях, тестові завдання. К. : Книголав, 2021. 452 с.
2. Авраменко О. Українська мова та література. 2022. К.: Грамота, 2021. 567 с.
3. Антонюк Н. Українська мова: довідник труднощів. К.: Грамота, 2021. 80 с.
4. Бондар О. І., Карпенко Ю. О., Микитин-Дружинець М. Л. Сучасна українська мова. К.: Академія, 2016. 345 с.
5. Глазова О.П. Українська мова. Граматика. К.: «Освіта», 2019. 567 с.
6. Глазова О.П. Українська мова. Синтаксис. К.: «Освіта», 2019. 568 с.
7. Головащук І.С. Словник-довідник з правопису. К. : Наукова думка, 2019. 212 с.
8. Данилевська О. Українська мова: комплексне видання. К.: Літера, 2021. 276 с.
9. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова і література. Повний курс підготовки. К.: Літера, 2021. 388 с.
10. Калинич О. Українська мова. Посібник підготовки до ЗНО. Тернопіль: Астон, 2021. 233 с.
11. Новий український правопис. К., 2021. 284 с.
12. Сучасна українська мова / [ред. О.Пономарів]. К. : Либідь, 2017. 400 с.
13. Чукіна В. Граматика української мови в таблицях і схемах. 7-11 клас. К., 2015. - 345 с.
14. Український правопис: / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. — К.: Наук. думка, 2020. — 288 с.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Зміст завдань блоку НМТ з історії України у білетах відповідає чинній програмі ЗНО з історії України.

У 2022 році у блоці НМТ з історії України підлягає опитуванню лише теми, які відносяться до історичного періоду: «Історія України 1914 р.– початку ХХІ ст.», а саме:

1. Україна в роки Першої світової війни
2. Початок Української революції
3. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності
4. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні
5. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні

6. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період
7. Україна в роки Другої світової війни
8. Україна в перші повоєнні роки
9. Україна в умовах десталінізації
10. Україна в період загострення кризи радянської системи
11. Відновлення незалежності України
12. Становлення України як незалежної держави
13. Творення нової України

Рекомендована література

1. Баран В.К., Даниленко В.М. Україна в умовах сис
темної кризи (1946–1980-і рр.) / В.К. Баран, В.М. Даниленко. – К., 1999.
2. Бойко О.Д. Історія України / О.Д.Бойко. – К., 2005
3. Грицак Я.Й. Нарис історії України. Формування модерної української
нації XIX — XX століття / Я.Й. Грицак. – К., 2000.
4. Гунчак Т.Г. Україна: ХХ століття / Т.Г. Гунчак. – К., 2005.
5. Лановик Б. Історія України / Б.Лановик. – К., 2005.
6. Литвин В.М., Мордвінцев В.М., Слюсаренко А.Г. Історія України:
Навч. посібник. – К., 2002.
7. Попович М.В. Нарис історії культури України / М.В. Попович. – К.,
2001.
8. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939–1989). – К.,
2021.

ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА АБО ФРАНЦУЗЬКА)

Зміст завдань з іноземної мови (англійської або французької) побудований на чинній програмі ЗНО з іноземної мови та передбачає перевірку знань вступника в межах наступних тематичних розділів:

1. Я, моя родина, мої друзі	місце проживання, члени сім'ї, їхній вік, заняття, щоденні справи, друзі та їхні уподобання друзі по листуванню, стосунки з товаришами, особистість та її якості, зовнішність людини, риси характеру,
-----------------------------	---

	толерантність, гуманність, благодійність, ведення домашнього господарства
2. Відпочинок і дозвілля	вільний час, канікули, види відпочинку та занять, хобі, захоплення, розваги, активний відпочинок
3. Мистецтво	види та жанри мистецтва, вплив мистецтва на естетичний розвиток людини, мистецькі фестивалі кіно, театр, живопис, телебачення, враження та емоції, відвідування мистецьких закладів для самоосвіти
4. Кіно, театр, телебачення	жанри мистецтва, відвідування театру, кінотеатру, характеристика фільму, вистави, телепрограми, видатні актори
5. Живопис	жанри живопису, відомі художники та їхні твори, опис картини, видатні митці України та країн, мова яких вивчається
6. Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри музичні інструменти, музиканти, композитори, виконавці, відвідування концерту
7. Література	літературні жанри, улюблений письменник, характеристика прочитаної книги, видатні письменники України та країн, мова яких вивчається
8. Погода, природа і навколишнє середовище	пори року, погода, природні явища, рослинний та тваринний світ.
9. Молодь та молодіжна культура	молодіжні організації, молодіжний рух у світі, течії молодіжної культури. життя і проблеми молоді
10. Рідне місто, село,	місцезнаходження, основні історичні та культурні відомості
11. Україна	географічне положення, населення,

	клімат України, адміністративний та політичний устрій, державні свята, великі міста, Київ, визначні місця та пам'ятки історії
12.Країни, мови яких вивчаються	географічне положення та клімат, природні ресурси, населення, адміністративний та політичний устрій, столиця, державні свята, визначні місця та пам'ятки історії

Англійська мова

Перелік тем практичної граматики англійської мови

1. The use of Present tenses in English (Indefinite, Continuous and Perfect): comparison of present tenses in English
2. Present Perfect tense and Past Indefinite tense: peculiarities of the use. Past Continuous tense.
3. Comparison of the use of past tenses in English. Degrees of comparison of adjectives
4. Future Indefinite, Future Continuous and Future Perfect tenses. Comparison of the use of future tenses in English. Modal verbs
5. Sequences of tenses. Peculiarities of the use of subordinate sentences of condition and time with Future tenses.
6. Perfect Continuous tenses (Present, Past, Future).
7. Plural of Nouns: Countable and uncountable nouns.
8. Adjectives and Adverbs. The use of Articles (Definite and Indefinite)
9. Passive Voice: Indefinite tenses, Continuous tenses, Perfect tenses. Passive with modal verbs
10. Gerund, Gerund verbs and phrases. The role of prepositions for Gerund. Prepositions of time and place
11. Personal and possessive pronouns. Some / Any / No. Possessive case of nouns. All types of questions in different tenses
12. Numerals. Constructions Neither...Nor / Either....Or
13. Constructions There is / There are. Complex Object
14. The Infinitive. The Infinitive verbs and phrases
15. The Infinitive constructions with modal verbs
16. Conditional 1. Conditional 2. Conditional 3
17. Complex Subject

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ **Основні джерела**

1. А.Б. Коганов. Сучасна англійська мова: Розмовні теми (лексика, тексти, діалоги, вправи). – К.: А.С.К., 2000. Кн.1.
2. А.Б. Коганов. Сучасна англійська мова: Розмовні теми (лексика, тексти,

- діалоги, вправи). – К.: А.С.К., 2000. Кн.2.
3. О.Д. Карп'юк. Підручник з англійської мови для 10 кл. – Видавництво Карпюка, 2003.
 4. О.Д. Карп'юк. Підручник з англійської мови для 11 кл. – Видавництво Карпюка, 2003.
 5. В.М.Плахотник, Р.Ю.Мартинова Англійська мова. Підручник для 10 кл. – К. «Освіта», 2001.
 6. В.М.Плахотник, Р.Ю. Мартинова Англійська мова. Підручник для 11 кл. – К. «Освіта», 2001.
 7. В.К. Шпак, Англійська мова для повсякденного спілкування.-К.: Вища шк., 2000.
 8. Н.В. Пестрякова. 151 розмовна тема з англійської мови.–Х.: Торсінг, 2000.
 9. Н.М.Жилко, Л.С.Панова. Вправи з граматики англійської мови.-К.,1995

Допоміжні джерела

1. Н.А.Лапоногова, Т.І.Саєнко. Українсько-англійський розмовник.-К.,1994.
2. Е. Мінінг “Розмовник на побутову тематику”.
3. Голицынский Ю.Б. Spoken English: Пособие по разговорной речи. СПб.: КАРО, 2003
4. Ю.Б.Голіцинський Граматика. Збірник вправ.-К.,2005
5. Н.В. Тучина, Т.К. Меркулова, В.С. Кузьмина. Speak English with Pleasure. – Х.: Торсінг, 2001.
6. Иноземцева В.А., Саттон Дж. Начальный курс английского разговора языка: Учеб. Для ин-тов и фак. Иностранных яз-м.: Высш. Шк., 1989

Французька мова

Перелік тем практичної граматики французької мови

- 1.Les articles indéfinis, définis et partitifs
- 2.Nom: le masculin et le féminin, le singulier et le pluriel
- 3.Pronom: les pronoms toniques, les pronoms interrogatifs, le pronom indéfini, les pronoms en et y, les pronoms relatifs;
- 4.Adjectif : les adjectifs possessifs, les adjectifs démonstratifs ; l'accord: le masculin et le féminin, le singulier et le pluriel ; les comparatifs de l'adjectif
- 5.Adverbe : les adverbes de fréquence ; les adverbes de quantité ; les adverbes de manière, les adverbes de temps, les adverbes d'intensité, les adverbes en – y
- 6.Nombre : les nombres cardinaux et ordinaux
- 7.Verbe : le présent de l'indicatif, l'impératif, la négation, l'interrogation, le futur proche, le passé récent, le passé composé, l'imparfait, le passé composé opposé à l'imparfait, le plus-que-parfait, le futur simple, le conditionnel présent, le futur dans le passé, le passif ; le subjonctif, le gérondif, le participe présent et passé
- 8.La concordance des temps

- 9.Préposition : les prépositions de lieu, la situation dans l'espace, les prépositions de temps
10. Restriction Ne...que
- 11.La condition si+ /présent / futur
- 12.L'hypothèse si+ imparfait/conditionnel présent
- 13.Le regret si+ plus-que-parfait/conditionnel présent ou passé
14. La mise en relief

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

1. Bertet A. Alter ego.Méthode de français A1.-A2 – P. : 2006
2. G. Mauger "Le français accéléré". - P., 1991.
3. Рабош Г. Французька мова. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г. Рабош. – К. : Нова книга, 2013. – 464 с.
4. Крючков Г.Г. Прискорений курс французької мови / Г.Г.Крючков, М.П.Мамотенко, В.С.Хлопук, В.С.Воєводська. – К. : А.С.К., 2005.
5. Опацький С. – Français niveau debutant: підруч. для вищ. навч. закл., – Ірпінь: Перун, 2000. –330 с.

Допоміжні джерела

1. Дауэ К.Н., Жукова Н.Б. – Справочник по грамматике французского языка, М.:Просвещение,1997. –270 с.
2. Донец И.И., Соломарская И.А. Учебник французского языка.- К., 1990
3. Матвійшин В.Г. Бізнес-курс французької мови / В.Г.Матвійшин, В.П.Ховхун. – М. :Логос, 2005.
4. Попова И.Н., Казакова Ж.А.,Ковалчук Г.М.. – Французька мова, М.: Нестор, 2003. –576с.
5. Потушанская Л.Л. и др.. Французский язык. Практический курс: Продвинутый этап. – М.,1990
6. Самсонова А. З. Посібник з граматики французької мови / А.З.Самсонова. – К.: Кондор,2006.
7. Шамрай О. В. Навчальний посібник з французької мови / О. В. Шамрай. – Харків :ХНАДУ, 2008. – 92 с.
8. Moreau P. La Critique littéraire en France// P. : Armand Collin, 1969. – 206 p.
9. Clayet-Michaud M., 2002. Le Nombre d'or. Paris: Que sais-je?.
10. Augé H. Tout va bien. Méthode de français. - CLE International, Paris, 2005
11. Augé H. Tout va bien. Méthode de français.Cahier d'exercices. - CLE International, Paris,2005
12. Siréjols E. Vocabulaire en dialogues / Siréjols E – P. : CLE International, 2008. – 128 p.

13. Poisson-Quinton S. Grammaire expliquée du français / Poisson-Quinton S. – P. : CLEInternational, 2007. – 430 p.
14. Grégoire M., Thiévenaz O., Franco E. – Grammaire progressive du français, Cle international, 1995. –252 p

Програми фахових випробувань на освітній ступінь «МАГІСТР»

02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО» СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

«ФОРТЕПІАНО»

ФАХОВИЙ ІСПІТ (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», з обов'язковим включенням поліфонічного твору.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Всі твори виконуються напам'ять. Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість – до 30 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОРГАН»

ФАХОВИЙ ІСПІТ (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен надати відеозапис підготовленої програми, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр» та складається з двох або декількох творів різного стилевого та жанрового визначення.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість програми – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«СКРИПКА»

ФАХОВИЙ ІСПІТ (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

1. Поліфонічний твір: 2 частини;
2. Крупна форма: Перша, або 2 та 3 частини концерту;

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером так і без нього. Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- ім'я, прізвище
- призначення запису (для вступного іспиту 2022 року в НМАУ імені П. І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив;
- програму.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти

«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ»

ФАХОВИЙ ІСПІТ (спеціальний інструмент)

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Виконання програми з фахової дисципліни (альт, вілончель, контрабас):

- 1) поліфонічна сюїта або партита (прелюдія або інші дві частини на вибір);
- 2) крупна форма – концерт (I або II-III частини).

Виконання програми з фахової дисципліни (арфа):

- 1) поліфонічний твір або розгорнута п'єса;
- 2) крупна форма – концерт (I або II-III частини).

Б. Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Виконання крупної форми може бути як з концертмейстером, так і без нього. Якщо гра буде під супровід, прохання до концертмейстерів - максимально скоротити вступ та проглаші.

Перед грою абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису(для вступного іспиту 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
- який музичний заклад закінчив
- оголосити програму.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ДЕРЕВ'ЯНІ ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ», ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

Виконання програми з фахової дисципліни:

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

1. 2 різнохарактерні етюди;

2. Крупна форма:

- можливе виконання Першої, або II-III чч. концерту, сонати (або іншого твору крупної форми), або 2 різнохарактерні твори (віртуозний та кантиленний).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«МІДНІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»
ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)
Виконання програми з фахової дисципліни (валторна, труба, тромбон, туба):

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

- два різнохарактерних твори (віртуозного та кантиленного), або швидку та повільну частину крупної форми.

Виконання програми з фахової дисципліни (ударні інструменти):

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

- два різнохарактерних твори на інструменті: або ксилофоні, або на маримбі, або на вібрафоні та твір для інструменту з невизначеною висотою звучання (малий барабан, установка, пед).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Відеозапис програми може бути представлений з акомпанементом, або без нього (тільки сольна партія).

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«БАЯН ТА АКОРДЕОН»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

А) Виконання програми з фахової дисципліни:

1. Поліфонічний твір (обов'язково з фугою)

2. Два твори за вибором

(Програма має містити твір українського композитора)

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

**«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»
(**«ДОМРА», «ГІТАРА», «БАЛАЛАЙКА», «ЦИМБАЛИ»**)**

ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

A) Виконання програми з фахової дисципліни:

Гітара

1. Поліфонічний твір
2. Два твори за вибором

Домра, цимбали, балалайка

1. Твір великої форми
2. Два твори за вибором

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«БАНДУРА»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (спеціальний інструмент)

A) Виконання програми з фахової дисципліни:

Інструментальний профіль:

1. Циклічний поліфонічний твір (фуга обов'язкова)
2. Твір великої форми (оригінальний сучасного українського автора або перекладення твору зарубіжного композитора)
3. П'есу українського композитора- класика або оригінальну для бандури сучасного автора.
4. Один вокальний твір у супроводі бандури
(романс, обробку української народної пісні, вокальний твір українського або зарубіжного авторів).

Вокально-інструментальний профіль:

1. Циклічний поліфонічний твір (фуга обов'язкова)

2. Твір великої форми (оригінальний сучасного українського автора або перекладення твору зарубіжного композитора)
3. Два вокальні твори у супроводі бандури
(вокальний твір великої форми
(думу, арію), романс, дві різнохарактерні обробки українських народних пісень, вокальний твір українського або зарубіжного авторів).

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника. Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОПЕРНИЙ СПІВ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (оперний спів)

Виконання програми з фахової дисципліни «оперний спів»:

Абітурієнт повинен надіслати відеозапис підготовленої програми, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр», представляє музичні твори різних жанрів, стилів, характерів і форм та включає:

1. 2 оперні арії (одна з яких обов'язково повинна бути розгорнутою).
2. Романс.
3. Народна пісня.

Абітурієнт повинен володіти красивим, великим, сильним за динамікою голосом, яскравого тембрального забарвлення, повного діапазону. Мати відповідні для виступу на оперній сцені фактурні дані та гарну статуру.

Складові відеозапису фахового вступного випробування:

Абітурієнт повинен себе представити: назвати прізвище та ім'я, вік та який учбовий заклад закінчив. Самостійно оголосити кожен твір виконуваної програми.

Всі твори програми потрібно виконувати напам'ять та мовою оригіналу. Допускається використання фонограми акомпанементу у вигляді мінусовок. Народна пісня може бути виконана a capella.

Після виконання програми потрібно також особисто назвати тему майбутньої магістерської роботи. Розкрити проблеми, які поставлені в роботі, її актуальність та новизну.

Технічні вимоги до відеозапису:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Відео зйомка повинна проводитися середнім планом, на якому повинно бути чітко видно риси обличчя. Дозволяється монтаж між творами програми. Під

час запису потрібно використовувати справжню акустику залу, класу або іншого приміщення.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
 - призначення запису(для вступного іспиту 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
 - програму – всі повні назви творів екзаменаційної програми включно з іменами і прізвищами композиторів, іменами і прізвищами авторів слів.
- Відеозапис повинен бути записаний не раніше січня-червня 2022 року.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«КАМЕРНИЙ СПІВ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ(камерний спів)

Виконання програми:

Абітурієнт на поданому відеозаписі повинен виконати програму, що за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр» та представляє музичні твори різних жанрів, стилів, характерів і форм із неодмінним включенням двох арій (концертної або старовинної та оперної, одна з яких неодмінно розгорнута) романсу та народної пісні, артистично продекламувати поетичний або прозовий твір (фрагмент).

Складові відеозапису фахового випробування:

На відеозаписі фахового випробування абітурієнт повинен самостійно представити себе: назвати ім'я та прізвище, надати короткі особисті відомості (інформація про вік, місце навчання, викладачів, тощо) оголосити програму та у зазначеній послідовності виконати чотири вокальні твори різного характеру (концертну або старовинну арію, оперну арію до 1840 р., романс і народну пісню). Після цього абітурієнт має продекламувати поетичний або прозовий твір (фрагмент).

Усі вокальні твори програми, а також фрагмент поетичного або прозового твору виконуються напам'ять. Арії в програмі вступного випробування мають бути різних авторів, різних стилів, одна з яких неодмінно розгорнута. Допускається використання заздалегідь записаних акомпанементів (мінусовок), народна пісня може бути виконана a capella.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Технічні вимоги до відеозапису:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Під час виконання програми на відео повинно бути чітко видно постать виконавця, в повний зріст, руки та обличчя виконавця – показані одним планом. Відеозйомка проводиться без виключення і зупинки відеокамери, спочатку і до кінця виконання одного твору, тобто твір виконується без зупинки, монтажу, спецефектів. Паузи в записі допускаються лише між творами. У випадку відсутності можливості записати підряд без зупинок усіх складових фахового вступного випробування допускається монтаж між творами виконуваної програми з подальшим склеюванням в один відеоролик. Під час запису використовується справжня акустика залу, класу, кімнати або іншого приміщення.

Файл відеозапису має бути достатньої якості для прослуховування. Складові відеозапису повинні бути зроблені не раніше півроку до дати вступного випробування, у горизонтальному або вертикальному форматі екрану.

Перед виступом абітурієнт усно оголошує:

- Ім'я, прізвище
- призначення запису(для вступного іспиту 2022 року в НМАУ ім. П.І. Чайковського)
- програму – всі повні назви творів екзаменаційної програми включно з іменами і прізвищами композиторів, іменами і прізвищами авторів слів.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (диригування)

Виконання програми:

Фаховий іспит для абітурієнтів магістратури має одну складову – диригування програми. Абітурієнт на поданому відеозаписі повинен виконати програму, що за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр». Програма виконується напам'ять з художньо-емоційною виразністю.

Відеозапис диригування – це виконання хорового твору великої форми по вибору абітурієнта:

- 1) або із супроводом (опери, кантати, ораторії тощо);
- 2) або твору а капелла (хорові концерти, цикли, літургії тощо).

Відео диригування твору допускається в таких варіантах:

- 1) в концертному виконанні з хором, оркестром, солістами тощо;
- 2) в аудиторному диригуванні під оригінальні записи хорових колективів чи оркестрів;
- 3) в аудиторному диригуванні з фортепіанним супроводом та вокальною ілюстрацією абітурієнта.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«ОПЕРНО-СИМФОНІЧНЕ ДИРИГУВАННЯ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (диригування)

Виконання програми:

Фаховий іспит для абітурієнтів магістратури має одну складову – диригування симфонічного твору. Абітурієнт на поданому відеозаписі повинен виконати програму, що за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр». Програма виконується напам'ять.

Відеозапис диригування – це виконання симфонічного твору великої форми (симфонія, симфонічна поема) по вибору абітурієнта.

Відео диригування твору допускається в таких варіантах:

- 1) в концертному виконанні з оркестром;
- 2) в аудиторному диригуванні під оригінальні записи оркестру;
- 3) в аудиторному виконанні з фортепіанним супроводом.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

У форматі відеозапису необхідно передбачити зображення диригента у повний зріст, видиму демонстрацію рухів рук та виразності міміки, якість освітлення та звуку.

Єдиний файл відеозапису всієї програми фахового іспиту може складатися з безперервного виступу або з декількох змонтованих файлів-окремих творів. Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«КОМПОЗИЦІЯ»

ФАХОВИЙ ІСПИТ (творчість)

Загальні вимоги:

Абітурієнт повинен представити свої твори, які б свідчили про наявність неординарних творчих здібностей, високу професійну підготовку, незаперечне володіння знаннями, уміннями та навичками у галузі композиції (відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»). На

випробування представляються не менше двох творів, написаних у різних жанрах протягом останніх двох років. Твори демонструються у живому виконанні (у відеозапису) або аудіозапису, зробленому будь-яким доступним способом (в тому числі за допомогою різноманітних комп'ютерних програм). Обов'язковим є представлення нотних текстів творів.

Вимоги до форми подавання конкурсних матеріалів:

1. Абітурієнт має надіслати нотні тексти творів та демонстраційні аудіо-або відеоматеріали до них. Загальний обсяг звучання складає до 20 хвилин.
2. Абітурієнт також має представити відеозапис (тривалістю 5-7 хвилин), який міститиме особисту розповідь про свій творчий шлях, музичні вподобання та твори, надані комісії. Також розповідь може включати інформацію про проблематику магістерської роботи. Форма розповіді довільна, яка не дублює інформацію з мотиваційного листа.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Виконання окремого твору з представленої програми не може перериватися. Єдиний файл відеозапису всієї програми творчого конкурсу може складатися з декількох файлів-окремих творів. Нотні тексти творів додаються синхронно з посиланням на завантаження єдиного файлу відеозапису у відповідній системі реєстрації на участь у фаховому іспиті.

Загальна тривалість відеозапису – до 20 хвилин або в межах запису випускного іспиту попереднього освітнього ступеня/рівня освіти.

«МУЗИКОЗНАВСТВО»

ФАХОВИЙ ІСПІТ (історія світової музики, історія української музики, теорія музики)

Абітурієнт повинен розуміти логіку та закономірності існування музики як виду мистецтва, основні методи та прийоми оволодіння науковою, науково-методичною, критичною та іншою літературою; повинен мати базові знання у галузі теоретичного та історичного музикознавства, дослідницькі здібності, самостійність наукового мислення; досвід написання наукових робіт у різних галузях музикознавства (теоретичного та історичного напрямку), певний діапазон знань з різних видів мистецтв, а також психології, естетики, філософії, та інших наук; повинен знати основні етапи розвитку історії світової музичної культури, стилеві течії та найбільш значні явища музичної культури України, близького та далекого зарубіжжя, життєві та творчі шляхи визначних композиторів та музичну літературу, добре орієнтуватися у музикознавчій та музично-критичній літературі по цих питаннях.

Абітурієнт повинен продемонструвати аналітичні навички, виявити уміння застосовувати на практиці різнопланові предметні зв'язки та

продемонструвати творчий підхід і власну позицію у висвітленні конкретного питання.

Для проведення фахового іспиту абітурієнт повинен довільно вибрати три питання (з історії світової музики, з історії української музики, з теорії музики) і дати на кожне з них усну відповідь.

Абітурієнт також має надіслати до приймальної комісії план-проспект магістерської роботи до 0,5 др. арк., в якому висвітлюються проблеми, поставлені в роботі, її актуальність, можливості практичного застосування результатів.

Технічні вимоги:

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Відповідь кожного питання можна записати окремим відеофайлом тривалістю до 10 хвилин. Запис відповіді на кожне окреме питання не може перериватися. Єдиний файл відеозапису усіх відповідей на питання фахового іспиту може складатися з декількох файлів-окремих питань. План-проспект магістерської роботи надсилається синхронно з посиланням на завантаження єдиного файлу відеозапису у відповідній системі онлайн-реєстрації на участь у фаховому іспиті.

Питання з історії української музики

1. Еволюція жанру духовного хорового концерту у творчості українських композиторів XVII–XVIII століть:
2. Особливості творчості українських композиторів епохи Класицизму: специфіка на тлі загальноєвропейських жанрово-стильових тенденцій.
3. Український музичний театр XIX століття: вектор націотворення.
4. Історичне значення постаті Миколи Лисенка: аспекти творчої діяльності в умовах заблокованості української культури.
5. Конфліктно-драматичний філософський симфонізм Бориса Лятошинського та специфіка його втілення в художньо-образній концепції Четвертій симфонії.
6. Риси неофольклоризму в кантаті «Червона калина» Лесі Дичко.
7. Індивідуально-стильові риси творчості Мирослава Скорика на прикладі «Карпатського концерту».

Рекомендована література:

1. Ананьєва Н. Музично-риторична лексика в хорових концертах Артемія Веделя і питання іntonування сакрального слова / Ананьєва Наталія (Білорусь) // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 85 : Духовна культура України: традиції та сучасність : зб. наук. ст. / ред.-упоряд. М. М. Скорик. – К., 2010. – С. 227–242.

2. Антонович М. Партисна музика в українських церквах доби Козаччини // Антонович М. *Musica sacra*. Збірник статей з історії української церковної музики / Мирослав Антонович ; [ред. і упоряд. Ю. Ясиновський]. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 1997. – С. 144–164.
3. Архімович Л. Українська класична опера. Історичний нарис / Л. Архімович ; [заг. ред. В. Довженка]. – К. : Держ. вид-во образов. мистец. і муз. л-ри УРСР, 1957. – 312 с.
4. Архімович Л., Гордійчук М. Микола Лисенко: життя і творчість / Л. Архімович, М. Гордійчук. – 3-е вид. – К. : Муз. Україна, 1992. – 256 с.
5. Витвицький В. Максим Березовський. Життя і творчість / В. Витвицький. – Львів : Логос, 1995. – 111 с.
6. Гайда Л. Тарас Бульба у пампасах і фіордах: українська козацька тема в Західній Європі / Л. Гайда // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 17 : Українська тема у світовій культурі. – К., 2001. – С. 138–152.
7. Герасимова-Персидська Н. О. Хоровий концерт на Україні в XVII–XVIII ст. / Н. О. Герасимова-Персидська. – К. : Муз. Україна, 1978. – 181 с.
8. Герасимова-Персидская Н. А. Партисный концерт в истории музыкальной культуры / Нина Герасимова-Персидская. – М. : Музыка, 1983. – 288 с.
9. Герасимова-Персидская Н. А. «Постоянные эпитеты» в хоровом творчестве конца XVII – первой половины XVIII веков // Герасимова-Персидская Н. А. Музыка. Время. Пространство / Нина Герасимова-Персидская ; ред. И. Тукова. – К. : Дух і літера, 2012. – С. 129–148.
10. Герасимова-Персидська Н. О. Специфіка національного варіанту бароко в українській музиці XVII ст. / Н. О. Герасимова-Персидська // Українське бароко та європейський контекст. – К. : Наук. думка, 1991. – С. 211–215.
11. Герасимова-Персидская Н. А. Русская музыка XVII века – встреча двух эпох / Н. А. Герасимова-Персидская. – М. : Музыка, 1995. – 126 с.
12. Герасимова-Персидская Н. А. Партисное многоголосие и формирование стилевых направлений в музыке XVII – первой половины XVIII в. // Герасимова-Персидская Н. А. Музыка. Время. Пространство / Нина Герасимова-Персидская ; ред. И. Тукова. – К. : Дух і літера, 2012. – С. 109–128.
13. Гордійчук М. М. Лисенко про народну пісню і народність у музиці // Фольклор і фольклористика : зб. ст. / М. М. Гордійчук. – К. : Наук. думка, 1979.
14. Гусарчук Т. В. Дванадцять концертів з автографу А. Веделя / Т. В. Гусарчук // Український музичний архів. – Вип. 1. – К. : Центрмузінформ, 1995. – С. 53–67.
15. Гусарчук Т. В. До проблеми індивідуального в хоровому мистецтві доби класицизму / Т. В. Гусарчук // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 24 : Старовинна музика: сучасний погляд. – Кн. 1. – К., 2003. – С. 86–98.

16. Гусарчук Т. В. Інтерпретація псалмів Давида у хорових концертах Артемія Веделя / Т. В. Гусарчук // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 4 : Музика і Біблія. – К., 1999. – С. 108–113.
17. Дилецький М. Граматика музикальна / Микола Дилецький ; підгот. до вид. О. С. Цалай-Якименко. – К. : Муз. Україна, 1970. – 112 с.
18. Духовний світ бароко : зб. ст. – К. : Курс, 1997. – 112 с.
19. Заболотная Н. Текстологические особенности крупной композиции партесного письма / Н. Заболотная // Проблемы русской музыкальной текстологии (по памятникам русской хоровой литературы XII–XVIII веков) : сб. науч. трудов / сост., отв. ред. А. С. Белоненко. – Л., 1983. – С. 152–172.
20. Історія української музики : в 6 т. – Т 1 : Від найдавніших часів до середини XIX ст. - К. : Наук. думка, 1989. – 448 с.
21. Кац Б. А. К соотношению музыки и текста в концерте М. С. Березовского «Не отвержи мене во время старости» / Б. А. Кац // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 6: *Musica ars et scientia*. Книга на честь 70-річчя Н. О. Герасимової-Персидської. – К., 1999. – С. 124–133.
22. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови / О. Козаренко. – Львів : НТШ у Львові, 2000. – 286 с.
23. Колодуб І. Співвідношення ритму вірша і вокальної мелодики в романах М. В. Лисенка на силабічні вірші Т. Г. Шевченка / І. Колодуб // Українське музикознавство. – Вип. 8. – К. : Муз. Україна, 1973. – С. 77–92.
24. Корній Л. П. Історія української музики : у 3 т. – Т. 1 : Від найдавніших часів до середини XVIII ст. / Лідія Корній. – К. ; Харків ; Нью-Йорк :М. П. Коць, 1996. – 315 с.
25. Корній Л. П. Історія української музики : у 3 т. – Т. 2 : Друга половина XVIII ст. / Лідія Корній. – К. ; Харків ; Нью-Йорк : М. П. Коць, 1998. – 388 с.
26. Корній Л. П. Історія української музики : у 3 т. – Т. 3 : XIX ст. / Лідія Корній. – К. ; Харків ; Нью-Йорк : М. П. Коць, 2001. – 489 с.
27. Корній Л. П., Сюта Б. О. Українська музична культура. Погляд крізь віки / Лідія Корній, Богдан Сюта. – К. : Муз. Україна, 2014. – 592 с.
28. Кутасевич А. В. Стильова диференціація духовно-музичних спадщин Степана Дегтярьова та Веделя: питання авторства творів суперечливої атрибуції : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / Кутасевич Андрій Валентинович : Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. – К., 2015. – 18 с.
29. Лісецький С. Й. Класицизм – провідний творчий напрямок в українській музиці другої половини XVIII – початку XIX століття: монографія / Степан Лісецький. – К. : НАККМ, 2012. – 391 с.
30. Людкевич С. Форма солоспіву у Лисенка (спроба аналізу) // Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи : у 2 т. – Т. 1/ С. Людкевич. – Львів, 1999. – С. 354–364.

31. Макаров А. Світло українського бароко / А. Макаров. – К. : Мистецтво, 1994. – 288 с.
32. Микола Лисенко та музичний світ (До 150-річчя від дня народження) : тези Міжнар. наук. конф. 20–22 травня 1992 р. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 1992. – 128 с.
33. Микола Лисенко та українська композиторська школа : зб. наук. праць. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2004. – 246 с.
34. Микола Лисенко у спогадах сучасників : у 2 т. / упоряд., передм. та комент. Р. Я. Пилипчука. – Т. 1. – К. : Муз. Україна, 2003. – 344 с.
35. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 11 : Постать Артема Веделя в історико-культурному контексті / упоряд., вступ. ст. Т. В. Гусарчук. – К., 2001.- 138 с.
36. Скуратівський В. Феномен українського бароко / Вадим Скуратівський // Українське бароко / кер. проекту Д. Наливайко : у 2 т. – Т. 2. – [Харків] : АКТА, 2004. – С. 371-411.
37. Соневицький І. Артем Ведель і його музична спадщина / І. Соневицький. – Нью-Йорк : УВАН в США, 1966. – 177 с.
38. Тилик І. Культурологічний підхід у прочитанні музично-поетичних текстів (на прикладі творчості Артемія Веделя) // Текст музичного твору: практика і теорія: Київське музикознавство. – Вип. 7. – К., 2001. – С. 192–201.
39. Тилик І. Світоглядні аспекти хорової творчості Артемія Веделя у проекції на релігійно-філософські ідеї Григорія Сковороди / Тилик Ігор // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 85 : Духовна культура України: традиції та сучасність : зб. наук. ст. / ред.-упоряд. М. М. Скорик. – К., 2010. – С. 190–209.
40. Толковая Псалтирь Евфимия Зигабена. Духовно-просветительское издание. – М. : Синтагма, 2013. – 944 с.
41. Українське бароко та європейський контекст / ред О. Г. Костюк, О. К. Федорук та ін. – К. : Наук. думка, 1991. – 254 с.
42. Шуміліна О. А. Проблема атрибуції духовних творів Максима Березовського та їх стильова еволюція / Шуміліна О. А. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук журн. – К., 2011. - № 2 (11). – С. 90-97.
43. Шуміліна О. Стильова динаміка української духовної музики XVII–XVIII ст. за матеріалами рукописних колекцій : монографія / Ольга Шуміліна. – Донецьк : Браво, 2012. – 299 с. Юрченко М. С. Мастер хоровой музыки /
44. М. С. Юрченко // Березовский М. Хоровые произведения / сост., ред., вступ. ст. М. С. Юрченко. – К. : Муз. Україна, 1989. – С. 3–6.
45. Юрченко М. С. Невідомі твори М. Березовського / М. С. Юрченко // Музика. – 1986. – № 3. – С. 28–29.
46. Якубяк Я. Микола Лисенко і Станіслав Людкевич : монографія. – Львів : ДВЦ НТШ, 2003. – 264 с.

47. Борис Лятошинский. Воспоминания. Письма. Материалы : в 2 ч. / сост. Л. Грисенко, Н. Матусевич; вступ. ст. И. Белзы. – К. : Муз. Україна. – Ч. 1. – 1985; Ч. 2. – 1986.
1. Борис Николаевич Лятошинский : сб. статей / сост. М. Д. Копица. – К. : Муз. Україна, 1987. – 182 с.
 2. Історія української музики : в 6 т. / НАН України. Ін-т. мистецтвозн., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. – Т. 4 : 1917–1941 pp. / редкол.: Л. О. Пархоменко (відп. ред.). – К. : Наук. думка, 1992. – 615 с.; Т. 5 : 1941–1958 pp. / редкол.: А. І. Муха та ін. – К. : Наук. думка, 2004. – 500 с.
 3. Історія української радянської музики : учеб. посібник. – К. : Муз. Україна, 1990. – 295 с.
 4. Кияновська Л. Мирослав Скорик: творчий портрет в дзеркалі епохи / Л. Кияновська. – Львів : Сполом, 1998. – 207 с.
 5. Копица М. Симфонизм Б. Лятошинского: эпоха, коллизии, драматургия / М. Копица. – К. : Муз. Україна, 1990. – 133 с.
 6. Копиця М. Драматургічні колізії симфоній Бориса Лятошинського : навч. посібн. / Маріанна Копиця. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2007. – 168 с.
 7. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури / Л. Корній, Б. Сюта. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. – 719 с.
 8. Пархоменко Л. О. Микола Леонтович / Л. О. Пархоменко. – К. : Муз. Україна, 2007. – 63 с.
 9. Ржевська М. На зламі часів: музика Наддніпрянської України першої третини ХХ ст. у соціокультурному контексті епохи / М. Ржевська. – К. : Автограф, 2005. – 351 с.
 10. Самохвалов В. Борис Лятошинский / В. Самохвалов. – К. : Муз. Україна, 1981.
 11. Самохвалов В. Чертты симфонизма Б. Лятошинского / В. Самохвалов. – К. : Муз. Україна, 1977. – 171 с.
 12. Творчість М. Леонтовича : зб. статей / упоряд. В. Золочевський. – К. : Муз. Україна, 1977. – 199 с.

Питання з історії світової музики

1. Сутність кардинального повороту в процесі розвитку західноєвропейської професійної музики у XVII ст. (система музичного мислення, жанри, музична мова, практика нотного запису).
2. Музичний театр XVII- початку XVIII ст.: спільне та розбіжне між формуванням та функціонуванням в культурі італійської та французької моделей жанру опери.
3. Місце симфонічної творчості Й. Гайдна у процесі становлення жанрової та стильової системи класицизму.
4. Художні відкриття Л. ван Бетховена та їх вплив на композиторів наступних поколінь.
5. Західноєвропейська опера у добу романтизму. Основні вектори оновлення всіх жанрових рівнів. Національні пріоритети.

6. Новітні явища у французькій музичній культурі на межі XIX-XX ст. та визначені ними перспективи подальшого розвитку європейської музики.
7. Нововіденська школа: сутність авангардних пошуків.

Рекомендована література:

1. Музыкальная эстетика Западной Европы XVII–XVIII веков. – М. : Музыка, 1971. – 688 с.
2. Лобанова М.Н. Западноевропейское музыкальное барокко: проблемы эстетики и поэтики. – Монография. — М.: Музыка, 1994. — 322 с.
3. Ніколаус Харнонкурт. Музика як мова звуків : шлях до нового розуміння музики / Н. Харнонкурт. - Суми : Собор, 2002.. - 184 с.
4. Іванова І. Л., Куколь Г. В., Черкашина М. Р. Історія опери. Західна Європа. XVII–XIX століття : навч. посібник / І. Л. Іванова. Г. В. Куколь. М. Р. Черкашина ; за ред. М. Р. Черкашиної. – К. : Заповіт, 1998. – 384 с.
5. Жаркова В. Десять взглядов на историю западноевропейской музыки. Тайны и желания Homo Musicus : монография : в 2 т. Т. 2. Киев : ArtHuss, 2020. 256 с.
6. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков : в 3 ч. / Л. Кириллина. – [Ч. 1] : Самосознание эпохи и музыкальная практика. – М. : МГК им. П. И. Чайковского, 1996 – 192 с.; Ч. 2 : Музыкальный язык и принципы музыкальной композиции. – М. : Композитор, 2010. – 334 с.; Ч. 3 : Поэтика и стилистика. – М. : Композитор, 2007. – 376 с.
7. Черкашина М. Историческая опера эпохи романтизма (опыт исследования) / М. Черкашина. – К. : Муз. Украина, 1986. – 152 с.
8. Яроцинский С. Дебюсси, импрессионизм и символизм / С. Яроцинский. – М. : Прогресс, 1978. – 232 с.
9. Жаркова В. Прогулки в музыкальном мире Мориса Равеля. В поисках смысла послания Мастера /В. Жаркова. – К. : Автограф, 2009. – 528 с.
10. Векслер Ю.С. Альбан Берг и его время: опыт документальной биографии / Ю.С. Векслер.– Санкт-Петербург: Композитор, 2009. – 1136 с.
11. Шенберг Арнольд. Стиль и мысль. Статьи и материалы. - М.: Композитор, 2006. – 528 с.
12. Теория современной композиции: Учебное пособие. - М.:МУЗЫКА, 2007. - 624 с.

Питання з теорії музики (поліфонія, гармонія, аналіз музичних творів)

Поліфонія

1. Виникнення багатоголосся у Західній Європі XI–XII ст., значення нової нотації для його швидкого розвитку. Жанри, функції та особливості співвідношення голосів, технічні прийоми.
2. Усвідомлення руху часу та його структурування в музиці XIV ст.
3. Партисний концерт XVII ст. як початок мистецтва Нового часу в Україні:

класифікація, специфіка формоутворення, особливості багатоголосної фактури, оригінальний національний тезаурус.

4. Бахівська фуга як вершина поліфонічної форми.
5. Еволюція поліфонічного мислення в творчості композиторів ХХ ст.

Рекомендована література:

1. Бергер Л. Контрапунктический принцип композиции в творчестве Хиндемита и его фортепианный цикл “*Ludus tonalis*” / Л. Бергер // Теоретические проблемы музыкальных форм и жанров. – М. : Музыка, 1977. – С. 187–221.
2. Бергнер Б. О полифоническом развитии в сонатных формах квартетов Белы Бартока / Б. Бергнер // Полифония – М. : Музыка, 1975. – С. 104–140.
3. Блок В. Основные особенности неимитационной полифонии Прокофьева / В. Блок // Проблемы музыкальной науки. – Вып. 1. – М. : Сов. композитор, 1972. – С. 78–108.
4. Виноградов Г. Про поліфонію п'ятої симфонії Лятошинського / Г. Виноградов // Українське музикознавство – Вип. 7. – К. : Муз. Україна, 1972. – С. 119–143.
5. Герасимова-Персидская Н. И. С. Бах и Д. Шостакович / Н. Герасимова-Персидская // И. С. Бах и современность. – К. : Муз. Україна, 1985. – С. 33–43.
6. Герасимова-Персидская Н. Музыка. Время. Пространство. – К., 2012.
7. Герасимова-Персидская Н. Русская музыка XVII века – встреча двух эпох. – М., 1994.
8. Герасимова-Персидська Н. Деякі питання формотворення у Д. Шостаковича / Н. Герасимова-Персидська // Сучасна музика. – Вип. 1. – К. : Муз. Україна, 1973. – С. 112–123.
9. Герасимова-Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в XVII–XVIII ст. / Н. Герасимова-Персидська. – К. : Муз. Україна, 1978. – 183 с.
10. Гливинский В. Позднее творчество И. Ф. Стравинского : исследование / В. Гливинский. – Донецк : Мин-во культуры Украины, Донецкая гос. консерватория им. С. С. Прокофьева, 1995. – 192 с.
11. Должанский А. 24 прелюдии и фуги Д. Шостаковича / А. Н. Должанский – 2 изд., испр. – Л. : Сов. композитор, 1970. – 258 с.
12. Задерацкий В. Полифония как принцип развития в сонатной форме Шостаковича и Хиндемита / В. Задерацкий // Вопросы музыкальной формы. – Вып. 1. – М., 1967. – С. 231–277.
13. Задерацкий В. Сонористическое претворение принципа остинатности в творчестве О. Мессиана / В. Задерацкий // Проблемы музыкальной науки. – Вып. 6. – М., 1986. – С. 283–317.
14. Задерацкий В. В. Полифоническое мышление И. Стравинского / В. В. Задерацкий. – Москва : Композитор, 1980. – 288 с.
15. Задерацкий В. В. Полифония в инструментальных произведениях Д. Шостаковича / В. В. Задерацкий. – Москва : Музыка, 1969. – 270 с.

16. Задерацький В. У розвиток жанру (про фортепіанний цикл В. Бібіка «34 прелюдії і фуги») / В. Задерацький // Музика. – 1980. – № 5. – С. 5–7.
17. История полифонии : в 7 вып. – Вып. 1 : Евдокимова Ю. Многоголосие средневековья X – XIV века / Ю. Евдокимова ; [под ред. Т. Н. Ливановой и В. В. Протопопова]. – Москва : Музыка, 1983. – 454 с.
18. История полифонии : в 7 вып. – Вып. 2А : Евдокимова Ю. Музыка эпохи Возрождения. XV век / Ю. Евдокимова ; [под ред. Т. Н. Ливановой и В. В. Протопопова]. – Москва : Музыка, 1989. – 414 с.
19. История полифонии : в 7 вып. – Вып. 3 : Протопопов Вл. Западноевропейская музыка XVII – первой четверти XIX века / Вл. Протопопов. – Москва : Музыка, 1985. – 494 с.
20. История полифонии : в 7 вып. – Вып. 4 : Протопопов В. Западноевропейская музыка XIX – начала XX века / В. Протопопов ; под. общ. ред. Т. Ливановой. – Москва : Музыка, 1985. – 494 с.
21. История полифонии: в 7 вып. – Вып. 2Б : Дубравская Т. Музыка эпохи Возрождения. XVI век / Т. Дубравская ; [под ред. Т. Н. Ливановой и В. В. Протопопова]. – Москва, 1996. – 412 с.
22. Іванченко В. Поліфонія у симфоніях С. Прокоф'єва / В. Іванченко. – К. : Муз. Україна, 1983. – 58 с.
23. Кон Ю. О двух фугах И. Стравинского / Ю. Кон // Полифония. – М. : Музыка, 1975. – С. 173–197.
24. Кудряшов Ю. Элементы средневековой и раннеренессансной полифонии в творчестве Веберна / Ю. Кудряшов// Музыкальная классика и современность. – Л. : ЛГИТМиК, 1983. – С. 122–158.
25. Кузнецов И. Теоретические основы полифонии XX века / И. Кузнецов. – Москва, НТЦ «Консерватория», 1994. – 286 с.
26. Куницына И. Некоторые особенности подголосочной полифонии С. Прокофьева / И. Куницына // Полифония – М. : Музыка, 1975. – С. 249–272.
27. Левая Т. Отношения горизонтали и вертикали в фугах Шостаковича и Хиндемита / Т. Левая // Полифония . – М. : Музыка, 1975. – С. 141–172.
28. Левая Т. Полифония в крупных формах Хиндемита / Т. Левая // Полифония – М. : Музыка, 1975. – С. 141–172.
29. Лихачова И. Ладотональность фуг Родиона Щедрина / И. Лихачова // Проблемы музыкальной науки. – Вып. 2. – М. : Сов. композитор, 1973. – С. 177–197.
30. Лихачова И. Тематизм и его экспозиционное развитие в фугах Р. Щедрина / И. Лихачова // Полифония. – М. : Музыка, 1975. – С. 273–290.
31. Милка А. Относительно функциональности в полифонии / А. Милка // Полифония. – М. : Музыка, 1975. – С. 63–103.
32. Пясковский И. К понятию «современная фуга» / И. Пясковский // Науковий вісник Національної музичної академії імені П. І. Чайковського. – Вип. 88 : Старовинна музика – сучасний погляд. – Кн. 4. – Ч. I. – К., 2009. – С. 99–106.

33. Пясковський І. Готичні традиції поліфонічного мислення Олів'є Мессіана / І. Пясковський // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 24 : Старовинна музика: сучасний погляд. – К., 2003. – С. 182–187.
34. Пясковський І. Оновлення поліфонічних засобів в музиці Леоніда Грабовського / І. Пясковський // Науковий вісник Національної музичної академії імені П. І. Чайковського. – Вип. 61 : Старовинна музика – сучасний погляд. – Кн. 3. – Ч. I. – К., 2007. – С. 148–161.
35. Пясковський І. Поліфонія в українській музиці. – К., 2012.
36. Пясковський І. Поліфонія : навч. посібник / І. Пясковський. – Київ : ДМЦНЗКіМ. України, 2003. – 244 с.
37. Работа над фугой: метод и школа И. С. Баха : Сб. статей. – СПб., 2008.
38. Сухомлин И. Техника изоритмии: теория, история // Проблемы теории западноевропейской музыки (XII–XVII вв.): Сб. ГМПИ им. Гнесиных. –М., 1983. – Вып. 65.
39. Христиансен Л. Прелюдии и фуги Р. Щедрина // Вопросы теории музыки: вып. 2. – М., 1970.
40. Хусаинов И. Фуга и логика. – СПб., 2008.
41. Чугаев А. Особенности строения клавирных фуг Баха – М.: Музыка, 1975. – 256 с.
42. Южак К. Полифония и контрапункт. – [в 2-х кн.]. – СПб., 2006.
43. Южак К. Теоретический очерк полифонии свободного письма. – Петрозаводск, 1990.

Гармонія

1. Ладофункціональна система гармонії.
2. Акорд як елемент гармонії (структура і функції, історико-стильова еволюція).
3. Основні риси гармонії Бароко.
4. Основні риси романтичної гармонії.
5. Звуковисотна організація в музиці ХХ ст.. Загальна характеристика.

Рекомендована література:

1. Берков В.О. Гармония Бетховена. – М., 1975.
2. Берков В. Хроматическая фантазия Я.Свелинка. Из истории гармонии. – М., 1972.
3. Берков В. Хроматическая фантазия Я.Свелинка. Из истории гармонии. – М., 1972.
4. Бершадская Т.С. Лекции по гармонии. – Л., 1985
5. Бершадская Т.С. Гармония как элемент музыкальной системы. – СПб., 1997.
6. Бершадская Т. Нетрадиционные формы письменных работ по гармонии в консерваториях – СПб., 2001.

7. Бондаренко Т. Про взаємозв'язок мелодії та гармонії у творах українських радянських композиторів //Українське музикознавство, випуск 5. – К., 1969.
8. Бычков Ю.Н. Из истории учений о ладе и гармонии. – М., 1993.
9. Гуляницкая Н.С. Введение в современную гармонию. – М., 1984.
10. Денисов Э.В. Додекафония и проблемы современной композиторской техники // Музыка и современность. Выпуск, – М., 1969.
11. Дернова В.П. Гармония Скрябина. – М., 1970.
12. Дубравская Т.Н. Генрих Шютц и немецкая мадригальная школа. //Генрих Шютц. – М., 1985.
13. Дубравская Т. Музыка эпохи Возрождения. XVI в. – М., 1996.
14. Дьячкова Л. Гармония в музыке XX в. – М., 1994.
15. История гармонических стилей: зарубежная музыка доклассического периода. – М., 1987.
16. Казарян Н. О мадригалах Джезуальдо. //Из истории зарубежной музыки. Выпуск 4. – М., 1980.
17. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів, 2000.
18. Когоутек Ц. Техника композиции в музыке XX века. – М., 1976.
19. Кон Ю.Г. Об одном свойстве вертикали в атональной музыке// Музыка и современность. Вып.7. – М., 1971.
20. Кудряшов Ю.В. Ладовые системы европейской музыки XX века. – М., 2001.
21. Курт Э. Романтическая музыка и ее кризис в «Тристане» Вагнера. – М., 1975.
22. Мазель Л.А. Проблемы классической гармонии. – М., 1972.
23. Мазель Л. Исследования о Шопене. – М., 1971.
24. Мастер русской гармонии. К 80-летию А.Н. Мясоедова. – М., 2009.
25. Мессиан О. Техника моего музыкального языка. – М., 1994.
26. Музыка барокко и классицизма. Вопросы анализа. – М., 1986.
27. Мусоргский М.П. и музыка XX века. – М., 1990.
28. Очерки по гармонии в русской и советской музыке. Выпуск 1-2. – М., 1985; вып.3. – М., 1989.
29. Паисов Ю. Политональность в творчестве советских и зарубежных композиторов XX в. – М., 1977.
30. Рети. Р. Тональность в современной музыке. – Л., 1968.
31. Симакова Н. Вокальные жанры эпохи Возрождения. – М., 1985.
32. Скорик М. Ладовая система С. Прокофьева. – К., 1969.
33. Скорик М. Структурна і виражальна природа акордики в музиці ХХ століття. – К., 1983.
34. Слонимская Р.Н. Анализ гармонических стилей. – СПб., 2001.
35. Соколов А. Музыкальная композиция XX века: диалектика творчества. – М., 1992.
36. Способин И.В. Лекции по курсу гармонии. – М., 1969.
37. Теория современной композиции. Глава 6, 10, 11, 12, 13, 15. – М., 2005.

38. Трембовельский Е. Стиль Мусоргского. Лад. Гармония. Склад. – М., 1999.
39. Українське музикознавство. (До 150-річчя від дня народження М.В.Лисенка). Вип.27. – К., 1992.
40. Українське музикознавство. (До 160-річчя від дня народження М.В.Лисенка). Вип.32. – К., 2003.
41. Холопов Ю.Н. Очерки современной гармонии. – М., 1974.
42. Холопов Ю.Н. Современные черты гармонии Прокофьева. – М., 1967.
43. Холопов Ю.Н. О гармонии Шютца. //Генрих Шютц. – М., 1985.
44. Холопов Ю. Задания по гармонии. – М., 1983.
45. Холопов Ю.Н. Гармония. Теоретический курс. – М., 1988.
46. Холопов Ю.Н. Гармония. Практический курс. Ч. I-II. –М., 2003.
47. Холопова В.Н., Холопов Ю.Н. Музыка Веберна. – М., 1999.
48. Холопов Ю. Гармонический анализ. В 3-частях. Часть первая. – М., 1996
49. Холопов Ю. Гармонический анализ. В 3-х частях. Часть вторая. – М., 2001.
50. Холопов Ю.Н. Гармонический анализ. В 3-х частях. Часть третья. – М., 2009.
51. Хоминський Й. Історія гармонії та контрапункту. Том 2. – К., 1979.
52. Этингер М. Раннеклассическая гармония. – М., 1979.
53. Якубяк Ярема. Микола Лисенко і Станіслав Людкевич. – Львів, 2003.
54. Яроцинський С. Дебюсси. Импрессионизм и символизм. – М., 1978.

Аналіз музичних творів

1. Жанр і стиль в музиці.
2. Тематична основа музичної форми.
3. Слово в музиці: проблеми аналізу.
4. Особливості формаутворення в музиці романтиків.
5. Сонатне формаутворення: історико-стильовий аспект.

Рекомендована література:

1. Анализ вокальных произведений / Ред. Е. Ручьевская. – Л., 1988.
2. Анализ вокальных произведений. Учебное пособие. М., 1998.
3. Анализ музыкальных произведений: Программа-конспект для исполнительских факультетов музыкальных вузов. – М., 1972.
4. Арановский М. Симфонические искания. Л., 1971.
5. Арановский М. Структура музыкального жанра и современная ситуация в музыке / М. Арановский // Музыкальный современник : сб. статей / ред.-сост. С. Зив. – М. : Сов. композитор, 1987. – Вып. 6. – С. 5 – 44.
6. Асафьев Б.В. Музыкальная форма как процесс. Л., 1971.
7. Бобровский В. Функциональные основы музыкальной формы. – М., 1978.
8. Бобровский В.П. О переменности функций музыкальной формы. М., 1979.

9. Бонфельд М. Ш. Анализ музыкальных произведений: структуры тональной музыки : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений : в 2 ч. / М. Ш. Бонфельд. – М.: ВЛАДОС, 2003. – Ч. 1. – 256 с.; ч. 2 – 208 с.
10. Валькова В. К вопросу о понятии «музыкальная тема» (о проблеме тематизма и его развития) / В. Валькова // Музыкальное искусство и наука. – М., 1978. – Вып. 3. – С. 168 – 190.
11. Валькова В. Б. Музыкальный тематизм – мышление – культура / В. Б. Валькова. – Нижний Новгород : Изд-во Нижегородского гос. ун-та, 1992. – 161 с.
12. Герасимова-Персидская Н. А. От «прес факта» к «опусу»: процесс и структура / Н. А. Герасимова-Персидская // Науковий вісник Національної музичної академії України ім.. П. І. Чайковського : зб. ст. – К., 2002. – Вип. 21 : Музичний твір як творчий процес. – С. 3 – 10.
13. Горюхина Н. Открытые формы / Н. Горюхина // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського зб. статей. – К., 2003. – Вип. 30 : Зі спадщини майстрів. Книга перша. – С. 66 – 91.
14. Горюхина Н. Очерки по вопросам музыкального стиля и формы / Н. Горюхина. – К. : Муз. Украина, 1985. – 112 с.
15. Горюхина Н. А. Учение о музыкальной форме : учеб. для муз. вузов / Н. А. Горюхина. – К., 1990. – 362 с.
16. Горюхина Н. Эволюция сонатной формы. – 2-е изд., доп. / Н. Горюхина. – К. : Музична Україна, 1973. – 310 с.
17. Горюхіна Н. Еволюція періоду. – К., 1975. – 95 с.
18. Григорьева Г. Музыкальные формы XX века : учеб. пособие по курсу «Анализ музыкальных произведений» / Г. Григорьева. – М. : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 175 с.
19. Ершова Е. Черты формообразования в современной музыке : учеб. пособие / Е. Ершова. – М., 1987. – 72 с.
20. Задерацкий В. Музыкальная форма. Вып. 1. – М.: Музыка, 1995. – 544 с.
21. Кочнев Ю. Музыкальное произведение и интерпретация //Сов.муз. 1969, №12.
22. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX века : в 3 ч. / Л. Кириллина. – М. : Композитор, 2007. – Ч. II. : Музыкальный язык и принципы музыкальной композиции. – 224 с.
23. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX века : в 3 ч. / Л. Кириллина. – М. : Композитор, 2007. – Ч. III : Поэтика и стилистика. – 376 с.
24. Коробова А. Г. Теория жанров в музыкальной науке: история и современность / А. Г. Коробова. – М : Московская гос. консерватория им. П. И. Чайковского, 2007. – 174 с.
25. Лаврентьева И. Вокальные формы в курсе анализа музыкальных произведений. – М.: Музыка, 1978. – 78 с.
26. Лобanova M. Muzikalnyy stil' i zhansr: Istorija i sovremennoст' / M. Lobanova. – M. : Sov. kompozitor, 1990. – 221 c.

27. Мазель Л. Строение музыкальных произведений. – М.: Музыка, 1979. – 536 с.
28. Мазель Л.А. Вопросы анализа музыки. Опыт сближения теоретического музыказнания и эстетики. М., 1978.
29. Мазель Л. А., Цуккерман В. А. Анализ музыкальных произведений. Элементы музыки и методика анализа малых форм : учеб. спец. курса для муз. вузов / Л. А. Мазель, В. А. Цуккерман. – М. : Музыка, 1967. – 751 с.
30. Медушевский В. О закономерностях и средствах художественного воздействия музыки. М., 1976.
31. Медушевский В.В. Человек в зеркале интонационной формы. С.М. 1980, №9.
32. Медушевский В. К проблеме сущности, эволюции и типологии музыкальных стилей : Виды музыкальных стилей. – Типология стилей. – Эволюция стиля. – Стиль и современность / В. Медушевский // Музыкальный современник : сб. статей. – М. : Сов. композитор, 1984. – Вып. 5. – С. 5 – 17.
33. Михайлов М. Стиль в музыке. – Л.: Музыка, 1981. – 264 с.
34. Михайлов М. Этюды о стиле в музыке / М. Михайлов. – Л. : Музыка, 1990. – 285 с.
35. Назайкинский Е. Логика музыкальной композиции. – М.: Музыка, 1982. – 319 с.
36. Назайкинский Е. Стиль и жанр в музыке. – М.: Владос, 2003. – 248 с.
37. Орлова Н. Шлях еволюції: від тематизму класико-романтичної музики до атематизму творів Арнольда Шенберга / Н. Орлова // Українське музикознавство : [науково-методичний збірник] / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського; Центр музичної україністики. – К., 2010. – Вип. 36. – С. 58 – 65.
38. Протопопов В. Вариационные процессы в музыкальной форме. – М.: Музыка, 1967. – 151 с.
39. Протопопов В. Очерки из истории музыкальных форм XVI-XIX веков. – М.: Музыка, 1979. – 327 с.
40. Ручьевская Е. Функции музыкальной темы. – Л.: Музыка, 1977. – 159 с.
41. Ручьевская Е. Классическая музыкальная форма : ученик по анализу. – СПб. : Композитор2004. – 300 с.
42. Скребков С. Художественные принципы музыкальных стилей. – М.: Музыка, 1973. – 448 с.
43. Соколов А. Введение в музыкальную композицию XX века : учеб. пособие по курсу «Анализ музыкальных произведений» / А. Соколов. – М. : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 231 с.
44. Сохор А. Вопросы социологии и эстетики музыки. Статьи и исследования. – Л.: Сов. композитор, 1981. – Вып. 2. – 298 с.
45. Теория современной композиции : учеб. пособие / Московская гос. консерватория им. П. И. Чайковского; Гос. ин-т искусствознания / отв. ред. В. С. Ценова. – М. : Музыка, 2007. – 624 с. (ACADEMIA XXI).

46. Тюлин Ю., Бершадская Т., Пустыльник И., Пэн А., Термартиросян Т., Шнитке А. Музыкальная форма. И., 1974.
47. Холопов Ю. Принцип классификации музыкальных форм // Теоретические проблемы музыкальных форм и жанров. – М.: Музыка, 1971. – С. 65-94.
48. Холопова В. Музыка как вид искусства. – М., 1990. – 261 с.
49. Холопова В. Формы музыкальных произведений. Учебное пособие. – Спб.: Лань, 1999. – 496 с.
50. Холопова В. Теория музыки: мелодика, ритмика, фактура, тематизм / В. Холопова. – СПб. : издательство «Лань», 2002. – 368 с.
51. Цуккерман В. Анализ музыкальных произведений. Вариационная форма. – М., 1974.
52. Цуккерман В. Музыкальные жанры и основы музыкальных форм. – М.: Музыка, 1964. – 160 с.
53. Шип С. Музична форма від звуку до стилю. – К.: Заповіт, 1998. – 368 с.
54. Шип С. Музыкальная речь и язык музыки. – Одесса: Изд-во ОДК им. А.В.Неждановой, 2001. – 296 с.
55. Якубяк Я. Аналіз музичних творів. Музичні форми. Ч. 1. – Тернопіль: Знання, 1999.

**02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»**

«МУЗИЧНА РЕЖИСУРА»

ФАХОВИЙ ІСПІТ «спеціальність»

Абітурієнт із музичної режисури повинен мати розвинені креативні здібності для підготовки та реалізації майбутнього творчого мистецького проекту на матеріалі української або зарубіжної опери, оперети, мюзиклу чи рок-опери.

Водночас абітурієнт повинен володіти навичками науково-аналітичного мислення для підготовки обґрунтування та на його підставі написання магістерської наукової роботи з актуальних проблем сучасної музичної режисури.

Програма фахового іспиту _передбачає обрання за власним бажанням абітурієнта та підготовку:

- 1) експлікації творчого мистецького проекту на матеріалі української або зарубіжної опери, оперети, мюзиклу чи рок-опери;

Експлікація власного мистецького проекту передбачає:

- з'ясування актуальності обраної тематики на тлі соціокультурних викликів сьогодення, її відповідності потребам та інтересам сучасного глядача;
- проведення режисерського аналізу обраного твору в контексті літературного (порівняння першоджерела з лібрето), музикознавчого (місце твору в композиторській діяльності маestro, особливості його музичної драматургії), театрознавчого (огляд знакових сценічних втілень твору в реаліях сьогодення) аспектів;
- формування власного режисерського задуму проекту крізь призму режисерських новацій у сучасному музичному театрі.

Експлікація доповнюється ескізами костюмів та художньо-сценографічного вирішення вистави.

Завершує експлікація список використаної літератури та джерел, що презентують традиційні та інноваційні підходи в режисерських інтерпретаціях сучасних музично-театральних проектів.

Загальний обсяг експлікації складає 0,5 друкованих аркушів.

Складові відеозапису творчого конкурсу з фаху

Абітурієнт повинен самостійно представити себе: назвати ім'я та прізвище, надати короткі особисті відомості (інформація про вік, місце навчання, викладачів тощо), оголосити кожний компонент програмних випробувань та презентувати його у зазначеній послідовності.

Загальна тривалість відеозапису 20 хвилин.

Технічні вимоги до відеозапису

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Під час презентації експлікації та обґрунтування на відео повинно бути чітко видно постать абітурієнта у зручному для нього положенні: сидячи за столом або стоячи за кафедрою. Відеозйомка проводиться без зупинки відеокамери від початку й до кінця кожного компонента випробування. Паузи в записі припускаються лише між презентацією експлікації та обґрунтування.

В описі відео у відповідному порядку потрібно зазначити всі повні назви експлікації та обґрунтування з повними назвами творів, з іменами та прізвищами композиторів, режисерів-інтерпретаторів, театральних установ (якщо такі є). Тестовий формат опису надсилається на електронну пошту приймальної комісії НМАУ ім.. П.І Чайковського синхронно з поданням единого файлу відеозапису.

Якість виконання програмних випробувань оцінюється оригінальністю підходів до вирішення обраної тематики експлікації власного проєкту.

Рекомендована література

1. Актуальні проблеми музичного театру в контексті соціокультурних викликів сучасності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2-3 березня 2020р./Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О. В. Касьянова. Київ, 2020. 256 с.
2. Акулов Е.А. Оперная музыка и сценическое действие. Москва; Екатеринбург: Кабинетный учений, 2016. 388с.
3. Александрова Е.И. Режиссер работает с хором. XX век. Москва : Культурная революция, 2013. 200с.
4. Арановский М. Музыкальный текст: структура и свойства. Москва: Композитор, 1999. 342с.
5. Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво. Київ: НАККіМ, 2014. 143с.
6. Вильсон Г. Психология артистической деятельности: Таланты и поклонники / пер.с англ. А.И. Блейз. Москва: Когито-Центр, 2001. 384с.
7. Гамалей Ю.В. Оперный и балетный спектакль: Связь музыки с постановкой. Санкт-Петербург : Композитор * Санкт-Петербург, 2014. 172с.
8. Даць І.В. Формат підготовки режисера музичного театру в соціокультурних реаліях незалежної України// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського : наук. журнал. Київ, 2021. № 3-4 (52-53). С. 181-202.
9. Ільченко П.І. Режисерський задум оперної вистави крізь призму сучасної театральної естетики // Українське музикознавство, 2020. Вип.46. С.45-57.
10. Искусство режиссуры. ХХ век/ сост. С.К. Никулин, Л.А. Пачхадзе. Москва: Артист. Режиссер. Театр, 2008. 768с.
11. Касьянова О.В. Особливості інтерпретації танцю в сучасній оперній виставі // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського : наук. журнал. Київ, 2011. № 2 (11). С. 118-122.

12. Колодуб О. Творчі принципи організації оперної вистави /Олександр Колодуб . Життя, творчість, спогади / авт. -упоряд. І. Колодуб. Київ: Музична Україна, 2006. С. 104 – 112.
13. Корніenko Н. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ: Либідь 2007. 328с.
14. Кох И.Э. Основы сценического движения. Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2013. 512с. :ил.
15. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. Київ: Основи, 2001. 917с.
16. Летичевська О.М. Хорове виконавство в оперній виставі: творчість Л.М. Венедиктова: моногр. Київ, 2018. 230с.:ил.
17. Литвин Б. Мастерство режиссера: поиск образности. Психологические предпосылки и реализация. Пермь, 2000. 204с.
18. Мерлин Б. Актерское мастерство. Теория и практика /пер. с англ. Харьков: Гуманитарный центр, 2017. 256с.
19. Михайлова Н.М. Творчість і співтворчість у комунікативній системі режисер – хормейстер – актор // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2010. №2 (7). С. 91-95.
20. Михайлова Н.М. Трансформація рольової функції хору у музичній виставі (на прикладі театральної практики останньої третини ХХ-початку ХXI століття) : автореф. дис... канд. мистецтвознавства. 17.00.03 – музичне мистецтво / Харківський нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Харків, 201. 12с.
21. Москаленко В.Г. Лекции по музыкальной интерпретации: учеб. пособие. Киев, 2012. 272с.:ил.
22. Назайкинский Е.В. Стиль и жанр в музыке. Москва: Владос, 2003. 248с.: нот.
23. Налётова И.Н. Опера как целое: системный поход. Кн. 1. Методология: моногр. Санкт-Петербург, Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2013. 185с.
24. Нестєєва М.І. Режисер і композитор – однодумці чи супротивники? // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2012. №3 (16). С. 11 – 16.
25. Новые формы музыкального театра // Антология музыкального театра московских композиторов (вторая половина XX века) Москва: Композитор, 2006. Вып. 2. С. 151 – 262.
26. Новые формы современного музыкального театра // Антология музыкального театра московских композиторов (вторая половина XX века) Москва: Композитор, 2003. Вып. 1. С. 281 –348.
27. Парин А.В. Европейский оперный дневник. Москва: Аграф, 2007. 448с.
28. Покровский Б. Введение в оперную режиссуру. Москва: РАТИ-ГИТИС, 2009. 88с.
29. Покровский Б. Об оперной режиссуре. Москва: ВТО, 1972.
30. Покровский Б. Путешествие в страну ОПЕРА. Москва: Современник, 2000. 238с.
31. Покровский Б. Что, для чего и как? Москва: Слово / Slovo, 2002. 312с: 400 ил.

- 32.Приходовская Е.А. Оперная драматургия. Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2015. 88с. :ил.
- 33.Ротбаум Л.Д. Опера и ее сценическое воплощение. Записки режиссера. Москва: Сов. композитор, 1980.262с.
- 34.Сабинина М.Д. Взаимодействие музыкального и драматического театров в ХХ веке: моногр. Москва: Композитор, 2003. 327с.
- 35.Санникова Л.И. Художественный образ в сценографии. 2-е изд., испр. и доп. Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2016.144с.: ил.
- 36.Світовий та український музичний театр у контексті сучасного культурного дискурсу: матер. міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 22-23 лютого 2021р. / НМАУ ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О.В. Касьянова. Київ, 2021. 288с.
- 37.Станиславский – реформатор оперного искусства: материалы и документы / сост. Г. Кристи, О. Соболевская; Ю. Калашников. Москва: Музыка, 1983. 384 с.
- 38.Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: Історія і сучасність: моногр. Київ: Музична Україна, 2002. 736с.:іл.
- 39.Станішевський Ю.О. Національна опера України. 2001-2011: моногр. Київ: Музична Україна, 2012. 304с.
- 40.Станішевський Ю.О. Режисура в сучасному українському музичному театрі: моногр. Київ: Наукова думка, 1982. 278с.
- 41.Степурко В.І. Аналіз музичних творів: навч. посібник. Київ: НАККМ, 2020. 140с.
- 42.Тышлер Д.А., Мовшович А.Д. Сценическое фехтование. Техника ведения боев, пластика движений и батальная режиссура. Москва: Академический Проект; Культура, 2011. 239с.: цв. ил.
- 43.Хазанов А.Б. Заметки оперного хормейстера/ ред. - сост. Н.П. Королева, Н.Г. Шантырь, Москва: Московская консерватория, 2015. 148с. :нот., ил.
- 44.Черкашина-Губаренко М. Оперний театр у мінливому часопросторі: моногр. Харків, Акта, 2015. 380с.
- 45.Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття перша)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №2 (3). С. 58- 78.
- 46.Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття друга)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №4 (5). С. 142- 153.
- 47.Шутъко С.М. Сучасна музична режисура: новаторство чи авантюризм? // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2021. №3-4 (52-53). С. 203-206.
- 48.Юдова-Романова К.В. Технічні засоби оформлення сценічного простору. Київ: КНУКіМ, 2017. 314с.: іл.

**03 «ГУМАНІТАРНІ НАУКИ»
спеціальність 034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»**

ФАХОВИЙ ІСПИТ (Музична культурологія)

Фахове випробування передбачає відповідь на запитання із запропонованого даними вимогами переліку. Перелік складається із трьох блоків питань (Блок 1, Блок 2, Блок 3). Абітурієнт самостійно обирає по одному питанню із кожного блоку та дає відповідь. Відповідь на кожне запитання має містити: обґрунтування вибору саме цього питання, опис фактів, явищ і закономірностей, які характеризують проблему; обов'язковими є посилання на джерела та дослідження, які використовує абітурієнт для відповіді.

Абітурієнт повинен вільно орієнтуватися у головних процесах і провідних тенденціях розвитку світової та вітчизняної культури, знати сучасні наукові методи її дослідження, головні етапи розвитку музичної культури України, світової музичної культури та розуміти принципи їх періодизації, типологізації. Вміти визначати загальні особливості провідних національних музичних шкіл, мати уявлення про види та жанри музичного мистецтва, їх художню специфіку і культурну функцію, володіти навичками аналізу музичного твору. Обов'язковим є вміння абітурієнта розкрити специфіку будь-якого культурного явища в історичному і загальнокультурному контексті, в аспекті культурологічної проблематики, з зачлененням культурологічних і філософсько-естетичних концепцій, пов'язати його з відповідними історичними, соціально-політичними тенденціями, охарактеризувати аналогічні процеси у філософії, літературі, мистецтві. Абітурієнт повинен розуміти загальну картину музичного життя та стиль певної епохи, усвідомлювати роль творчої особистості, її світосприйняття в історії музичної культури.

Абітурієнт також має надіслати до приймальної комісії план-проспект магістерської роботи до 0,5 др. арк., в якому висвітлюються проблеми, поставлені в роботі, її актуальність, можливості практичного застосування результатів.

Технічні вимоги

На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.

Відповіді на запитання даються українською мовою. Відповідь кожного питання можна записати окремим відеофайлом тривалістю 5–7 хвилин. Запис відповіді на кожне окреме питання не може перериватися. Єдиний файл відеозапису усіх відповідей на питання фахового іспиту може складатися з декількох файлів-окремих питань. План-проспект магістерської роботи надсилається синхронно з посиланням на завантаження єдиного файлу відеозапису у відповідній системі онлайн-реєстрації на участь у фаховому іспиті.

Питання до фахового випробування «Музична культурологія»

Блок 1. «Історія та теорія світової та української культури»

1. Типологія визначень терміну «культура» та історичний розвиток його змісту. Підходи дослідження культурно-історичного процесу.
2. Первісна культура: проблеми та методи дослідження. Специфіка світосприйняття в ранніх формах культури (міф, табу, ритуал). Архаїчні вірування: тотемізм, фетишизм, анімізм, магія.
3. Стародавній Схід як культурологічне поняття. Загальна характеристика культури Стародавнього Єгипту та Месопотамії.
4. Культура Стародавньої Індії та Китаю.
5. Трипільська цивілізація – «золотий вік» прадавньої української культури. Семантика орнаменту трипільської кераміки та структури протоміста.
6. Міфологічні уявлення східних слов'ян.
7. Культура Античності: загальна характеристика.
8. Культура Візантії.
9. Філософія світла та кольору у храмовому мистецтві Київської Русі. Мозаїки та фрески Софії Київської.
10. Культура Європейського Середньовіччя: проблема дослідження та особливості розвитку.
11. Музична культура Середньовіччя: від школи Нотр-Дам до Арс Нова.
12. Культура Відродження. Реформація та формування культури Нового часу.
13. Трансцендентально-містична картина світу українського бароко. Художня система бароко.
14. Стильові особливості українського бароко XVII – XVIII століть на прикладах літератури, музики, театру (шкільної драми), архітектури, образотворчого мистецтва.
15. Ідея кордоцентризму та бакатовимірність творчості Г.Сковороди.
16. Витоки та основні засади культури епохи Просвітництва.
17. Культуротворче, художньо-естетичне генерування національної ідеї в українській духовній культурі XIX ст.
18. Соціокультурна спрямованість та символіка образів містерії Т.Г.Шевченка «Великий льох».
19. «Мойсей» І.Я.Франка: ідея пасіонарної жертви. Образ Мойсея в музичній культурі.
20. Модернізм, неоромантизм в українській культурі. Лицарський міф у творчості Лесі Українки.
21. Культура XX ст. (тенденції дослідження та способи теоретичних узагальнень).
22. Авангард в українській художній культурі першої третини ХХ ст. на основі образотворчого мистецтва (неовізантізм, кубофутуризм) та театру («Березіль»).

23. Перформативність, діалоговість, ігрова специфіка в українському контексті постмодерністської культури кінця ХХ – початку ХХІ ст.
24. Перспективи збереження і розвитку національної української культури у контексті інформаційного суспільства.

Блок 2. Історія та теорія української та світової музичної культури

1. Народження *dramma per musica*. Філософія, література, музика в оперній концепції «Орфея» К. Монтеверді.
2. Українська музична культура епохи Бароко. Естетичні та теоретичні засади «Граматики» М. Дилецького. Провідні музичні жанри. Партисний концерт.
3. Культура Просвітництва в музичному мистецтві другої половини XVIII століття. Опера В.-А. Моцарта.
4. Форепіанна мініатюра епохи Романтизму: творчість Ф. Шопена.
5. «Чарівна опера» як явище культури європейського музичного Романтизму.
6. Проблема співвідношення літературного першоджерела та опери в музичній культурі.
7. М. Лисенко: український національний стиль в контексті культури європейського Романтизму. Створення української героїко-патріотичної опери. «Тарас Бульба».
8. Історико-культурні та естетичні передумови виникнення Нової віденської школи. А. Шенберг, А.. Веберн, А. Берг.
9. Полістилістика в музичній культурі ХХ століття. І. Стравінський: головні стилюві періоди творчості.
10. Творча біографія М. Леонтовича на тлі відродження національної культури в Україні кінця XIX – початку ХХ стст. Жанрово-стильова специфіка хорової творчості.
11. Новаційні процеси у розвитку української музичної культури другої половини ХХ століття. Б. Лятошинський та його школа.

Блок 3. План-проспект магістерської роботи.

Обґрунтування проблематики майбутнього магістерського дослідження, в якому висвітлюються її актуальність в контексті сучасних культурологічних проблем, джерельна база дослідження, приблизна структура дослідження, можливості практичного застосування результатів.

Література.

1. Акопян Л. О. Моцарт. Путеводитель. — М.: Издательский дом «Классика-XXI», 2006. 240 с. (Легенды и бренды классической музыки).
2. Андриссен Луи и Шёнбергер Элмер. Часы Аполлона. О Стравинском. СПб., 2003. Перевод с нидерландского Ирины Лесковской. 300 с.
3. Арнонкур Н. Мои современники. Бах, Моцарт, Монтеверди. - М.: Классика-XXI, 2005.

4. Архімович Л., Гордійчук М. Микола Лисенко: життя та творчість / Л.Архімович, М.Гордійчук. 3-тє вид., доп. і перероб. - К.: Музична Україна, 1992. – 256 с.
5. Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII-XVIII ст. / П.О. Білецький - К.: Мистецтво, 1981.
6. Бобошко Ю.М. Режисер Лесь Курбас / Ю.М. Бобошко - К.. 1987.
7. Веберн А. Лекции о музыке, письма, Пер. В. Г. Шнитке. – Москва: «Музыка», 1975.
8. Герасимова-Персидська Н. О. «Граматика» Миколи Дилецького як джерело атрибуції його невідомих творів // Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського : Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття. К., 2000. Вип. 7. С. 34-45.
9. Герасимова-Персидська Н. О. Ізоритмічні мотети Гійома де Машо і їх «готична» концепція форми // Київське музикознавство. - К., 2001. - Вип. 6. - С. 5-23.
10. Герасимова-Персидская Н. А. Месса Нотр Дам Гийома де Машо: «Сумма музыки» Средневеко-въя и прорыв в Новое искусство // Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. — К., 2006. — Вип. 41. — С. 5-18. — (Серія «Старовинна музика: сучасний погляд. Ars medievalis — Ars contemporalis» : кн. 2).
11. Говдя П.І. Українське мистецтво другої половини XIX - початку XX ст. - К.: Мистецтво, 1989.
12. Друскин М. С. Игорь Стравинский: Личность. Творчество. Взгляды. Л.; М.: Советский композитор. 1974. 221 с.; 2-е изд., испр. и доп. Л.: Советский композитор, 1979. 230 с; 3-е изд., 1982. 208 с.
13. Духовні твори М. Леонтовича. — К., 2005 (Упорядник М. Гобдич).
14. Духовно-музичні твори українських композиторів ХХ ст. - К., 2004 (Упорядкування і редакція М. Юрченка).
15. Забужко О. С. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франків.Період / О. С. Забужко. – К.: Основа, 1993. —126 с.
16. Забужко О. С. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. –3-е вид. – К.: Факт, 2006. – 148 с. - (Сер. «Висока поліція»).
17. Забужко О. С. Notre Dame d'Ukraine: Українка в контексті міфологій. – К.: Факт, 2007. – 640 с. - (Сер. «Висока поліція»).
18. Завальнюк А. Микола Леонтович: дослідження, документи, листи. — Вінниця, 2002.
19. Записки НТШ, т. CCXXVI. Праці Музикознавчої комісії (матеріали про М.Лисенка). — Л., 1993.
20. Зенкин К. В. Фортепианная миниатюра Шопена. - М., 1995.
21. Зінькевич О. Український авангард// Музика, 1992, № 4.
22. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – К., 1997. – 448 с.
23. Історія світової культури: Навч. Посібник /Керівник авт. Колективу Л.Т. Левчук. - К., 2000.

24. Історія та теорія світової і вітчизняної культури: Навч. Посіб./ За ред. А.К.Бичко. – К., 1993.
25. Історія України в особах: XIX - XX ст. / І.Войцехівська (кер.авт.кол.), В.Абліцов, О.Божко та ін. - К.: Україна, 1995. - 479 с.
26. Історія української культури. За ред. І.Кріп'якевича. - Львів, 1936.
27. Копиця М. Симфонізм Б.Лятошинського: епоха, колізії, драматургія, К., 1990
28. Корній Л. Історія української музики : Підруч. для вищ. муз. навч. закл. Ч. 3. XIX століття / Л. П. Корній; Нац. муз. акад. України ім. П.І.Чайковського. - К.; Х. : Вид-во М.П.Коць; Нью-Йорк, 2001. – 477 с.
29. Кузьмінський І. Ю. Доба становлення партесного багатоголосся. Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE FILE DOWNLOAD=1&Image file name=PDF/Mz_2013_23_4.pdf
30. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М. М. Закович, І. А. Зязюн, О.М. Семашко. – К.: Знання, 2004. – 567 с.
31. Леонтович М. Хорові твори. — К.: Музична Україна, 2005 (Редактор-упорядник В. Кузик).
32. Луцкер П., Сусидко И. Моцарт и его время. — М.: Издательский дом «Классика-XXI», 2008. — 624 с.
33. Микола Лисенко у спогадах сучасників, у 2-х т., т. 1. - К., 2003.
34. Нест'єва М. Музика Валентина Сильвестрова. Беседы. Статьи. Письма. Харьков: Акта, 2012.
35. Мицик В.Ф. За законом світового ладу: Трипільська цивілізація і світогляд українського народу. – К., 2007.
36. Новакович М. Канон українського музичного модернізму (На прикладі творчості Бориса Лятошинського). — Видавництво «Твердиня». Луцьк, 2012.
37. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу. - К., 1918.
38. Ольховський А. Нарис історії української музики. — К.: Музична Україна, 2003.
39. Павличко С.Д. Дискурс модернізму в українській літературі. - К. : Либідь, 1997
40. Павлишин С. Валентин Сильвестров. Київ: Муз. Україна, 1989.
41. Павлишин С. Арнольд Шёнберг: Монография. — М., 2001. – 477 с.
42. Павлова О. Ю. Історія української культури. – К.: Центр учебової літератури, 2012. – 352 с.
43. Переписка. П. И. Чайковский. П. И. Юргенсон. В двух томах. Том 1: 1866—1885. — М.: П. Юргенсон, 2011. — 688 с.
44. Переписка. П. И. Чайковский. П. И. Юргенсон. В двух томах. Том 2: 1886—1893. — М.: П. Юргенсон, 2013. - 664 с.
45. Попович М. Нарис історії культури України. К.: «АртЕк», 1998. 728 с.
46. Попович М. Григорій Сковорода на тлі філософсько-релігійних рухів „раннього Модерну” // Сковорода Григорій: ідейна спадщина і сучасність. –

- К., 2003. – С. 30 – 50.
47. Попович М. В. Червоне століття. — К. : АртЕк, 2005. — 888с.
48. Раку М. Музикальная классика в мифотворчестве советской эпохи / Марина Раку. – М.: Новое литературное обозрение, 2014. – 720 С.
49. Руднев В.П. Словарь культуры XX века. - М. : Аграф, 1997.
50. Рябчук М. Від Малоросії до України: парадокси запізнілого націєтворення. — К. : Критика, 2000. — 304с.
51. Савенко С. И. Мир Стравинского. М.: Композитор. 2001. – 328 С.
52. Сапонов М. Либретто «Орфея» Монтеверди: опыт истолкования // Старинная музыка : журнал.- 2010. - № 3. - С. 20-36.
53. Сапонов М. А. «Стройные формой любовные песни»: Манифест эпохи Ars nova // Старинная музыка, 2000, № 4, С. 14-15.
54. Сіверс В.А. Історія світової культури : підручник / В.А. Сіверс. - НАККМ, 2011 - 368 с.
55. Творчість М. Д. Леонтовича. Зб. Ст.. / Упор. В. Золочевський. К., 1977.
56. Творчість М. Лисенка і духовний розвиток особистості: матеріали наук. читань. — Чернігів, 1992.
57. Тишко С. В. До проблеми комунікаційних технологій в музичній культурі: PR доби романтизму – перші кроки // Київське музикознавство. Вип. 25: Культурологія та мистецтвознавство. - К., 2007. - С. 24 – 34.
58. Тишко С. В. Засоби транспортної комунікації: рефлексії музичної культури. (Про деякі аспекти дослідження творчих біографій музикантів) // Київське музикознавство. Вип. 30. - К., 2009. С. 72 - 80.
59. Топоров В. «Світове дерево»: універсальний образ міфopoетичної свідомості // Всесвіт, 1977. № 6.
60. Українське музикознавство, вип. 27 (до ювілею М. В. Лисенка). — К., 1992.
61. Феномен української культури: методологічні засади осмислення / За ред. В.Шинкарука. К., 1996.
62. Іван Франко і світова культура // Матеріали міжнародного симпозіуму ЮНЕСКО: У 3-х кн. - К., 1990.
63. Українське музикознавство, вип. 27 (до ювілею М. В. Лисенка). — К., 1992.
64. Фридрик Шопен: Збірка статей / Ред.-упорядник Я. Якубяк. - Львів: Сполом, 2000.
65. Холопов Ю. Н. «Атональность» — новая тональность // Гармония. Практический курс. Ч.2. М., 2003, С. 512-524.
66. Холопов Ю. Н. Антон Веберн. Жизнь и творчество [Т. 1]. [1973] - М.: Советский композитор, 1984.
67. Шейко В.Н., Гаврошенко А.А. История художественной культуры: Учебник для вузов. - Ч. 4, 5. - Х., 1988.
68. Эко У. История красоты / под ред. У.Эко. - М. : Слово/Slovo, 2005. - 440 с.
69. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця

- XVIII ст. – К.: Генеза, 1997. – 704 с.
70. Arnold D., Fortune N. *The new Monteverdi companion*. London, Boston, 1985.
 71. Articles Anonymous theoretical writings, Organum, Leonin, Perotin, *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. Stanley Sadie. 20 vol. London, Macmillan Publishers Ltd., 1980.
 72. Bukofzer M. *Music in the Baroque era*. New York, 1947.
 73. Fenlon, I. *The Mantuan Orfeo // Claudio Monteverdi: Orfeo / John Whenham (ed.)*. - Cambridge : Cambridge University Press, 1986.
 74. Donington, R. *Monteverdi's First Opera // The Monteverdi Companion / Arnold, Denis and Fortune, Nigel (eds)*. — L. : Faber and Faber, 1968.
 75. Earp L. *Guillaume de Machaut: A Guide to Research*. New York, 1995.
 76. Jean-Jacques Eigeldinger, Chopin: Pianist and Teacher, as Seen by His Pupils, Cambridge University Press, 1989.
 77. Harold Gleason and Warren Becker, *Music in the Middle Ages and Renaissance (Music Literature Outlines Series I)*. Bloomington, Indiana. Frangipani Press, 1986.
 78. Richard H. Hoppin, *Medieval Music*. New York, W.W. Norton & Co., 1978.
 79. Leach E. E. *Guillaume de Machaut: secretary, poet, musician*. Ithaca, N.Y.; London: Cornell University Press, 2011.
 80. Samson Jim. *The Music of Chopin*. Boston: Routledge and Kegan Paul, 1985.
 81. Schoenberg Arnold (edited by Leonard Stein). *Style and Idea*. London : London, Faber & Faber [1975].
 82. Schrade L. *Monteverdi, creator of modern music*. London, 1950.
 83. Stafford W. *The Mozart Myths: A Critical Reassessment*. - Stanford: Stanford University Press, 1991. - 300 p.
 84. Taruskin R. *Stravinsky and the Russian traditions: a biography of the works through Mavra*. Oxford: Oxford Univ. Press, 1996.
 85. *The Cambridge Companion to Mozart / edited by Simon P. Keefe*. - N. Y.: Cambridge University Press, 2003. — 292 p. — (The Cambridge Companion to).
 86. Whenham J., Wistreich R. *The Cambridge companion to Monteverdi*. Cambridge, New York, 2007.
 87. Tomaszewski Mieczysław: Chopin: człowiek, dzieło, rezonans. Poznań: Podśiedlik-Raniowski i Spółka, 1998.
 88. Wright C. *Music and Ceremony at Notre Dame of Paris, 500–1550*. Cambridge, MA, 1989.

ВИМОГИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ

Перелік питань для вступного іспиту з української мови для бакалаврів (перший освітній рівень)

1. Де Ви народились? Розкажіть про Ваше місто.
2. В якій країні Ви народились? Розкажіть про Вашу країну.
3. Де Ви навчались?
4. Які навчальні заклади є у Вашій країні?
5. Чи давно Ви займаєтесь музикою?
6. Яка Ваша сім'я? Розкажіть про Вашу сім'ю.
7. Яке Ваше хобі?
8. Яка Ваша улюблена пора року?
9. Що знаходиться у Вашій кімнаті?
10. Як Ви любите відпочивати?
11. Чи любите Ви подорожувати? Де Ви подорожували?
12. Яку музику Ви любите?
13. Яка Ваша улюблена книга?
14. Чи відвідуєте Ви бібліотеку? Які книги Ви вибираєте?
15. Яким спортом Ви займаєтесь?
16. Які Ваші улюблені страви?
17. Які магазини Ви любите відвідувати?
18. Як проходить Ваш вихідний день?
19. Як проходить Ваш робочий день?
20. Чи є у Вас друг (подруга)? Розкажіть про друга (подругу).

**Перелік питань для вступного іспиту з української мови для магістрів
(другий освітній рівень)**

1. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Микола Лисенко

Микола Віталійович Лисенко – видатний український композитор. Музичний талант М.В.Лисенка був виявлений ще у ранньому дитинстві. Він написав більше тисячі творів. Сто (100) найкращих пісень і хорів композитор створив на слова геніального поета Тараса Шевченка.

Дайте відповіді на запитання:

1. Хто такий Микола Лисенко?
2. Коли у нього був виявлений музичний талант?
3. На слова якого поета він створив 100 найкращих творів?

2. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Станіслав Людкевич

Станіслав Пилипович Людкевич – видатний український композитор. Він народився в учительській сім’ї. Батько його дуже любив музику, мати добре знала музичне мистецтво. Першою вчителькою з музики малого Станіслава була мати. Вона передала синові любов до народної пісні.

Дайте відповіді на запитання:

1. Хто такий Людкевич?
2. У якій сім’ї він народився?
3. Хто був першою вчителькою з музики малого Станіслава?
4. Що вона передала синові?

3. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Микола Дмитрович Леонтович

Микола Дмитрович Леонтович – видатний український композитор. Дитинство майбутнього композитора пройшло серед чудової природи. У сім’ї завжди лунала музика. Батько грав на кількох інструментах, мати чудово співала. Музичні здібності хлопчика проявилися дуже рано. Композитор у своїх творах розкрив співучу душу свого народу.

Дайте відповіді на запитання:

1. Де пройшло дитинство Миколи?
2. Коли у нього проявилися музичні здібності?
3. Що завжди звучало у сім’ї?
4. Хто чудово співав?
5. Що розкрив Леонтович у своїх творах?

4. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Левко Миколайович Ревуцький

Левко Миколайович Ревуцький – видатний український композитор. Він народився у 1889 (тисяча вісімсот вісімдесят дев'ятому) році. З дитинства Левко любив природу і народну пісню. З п'яти років майбутній композитор почав навчатися грі на фортепіано.

Левко Миколайович Ревуцький навчався в Київській консерваторії та в Київському університеті. В консерваторії він навчався на фортепіанному та композиторському факультетах, а в університеті він вивчав право.

Ревуцький написав багато творів для фортепіано, симфонії, вокальні твори. Він зробив багато обробок народних пісень, які стали шедеврами.

Дайте відповіді на питання:

1. Коли народився Левко Миколайович Ревуцький?
2. Що він любив з дитинства?
3. Де навчався Левко Миколайович Ревуцький?
4. На яких факультетах він навчався в консерваторії?
5. Хто написав багато творів для фортепіано, симфонії, вокальні твори?

5. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Максим Березовський

Максим Березовський народився у Глухові. Він навчався у Києво-Могилянській академії, де почав писати власні твори.

Він дуже красиво співав.

В 1759-60 (тисяча сімсот п'ятдесяти дев'ятому – шістдесятому) роках Березовський виступав як співак-соліст в Італійській опері. Потім тривалий час він навчався в Італії, у Болонській філармонічній академії. Березовський брав уроки у відомого композитора та історика музики Мартіні. Згодом він став членом Болонського філармонічного товариства.

Березовський був прекрасним композитором. Він писав духовні концерти. Березовський поєднав музику Західної Європи з українським хоровим мистецтвом.

Дайте відповіді на питання:

1. Де народився Максим Березовський?
2. Де він навчався?
3. Як він співав?
4. Коли він виступав як співак-соліст в Італійській оперній трупі?
5. У якого відомого композитора та історика музики Березовський брав уроки?
6. Членом якого товариства він став згодом?
7. Які концерти він писав?

6. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Борис Миколайович Лятошинський

Борис Миколайович Лятошинський народився 4 (четвертого) січня 1895 (тисяча вісімсот дев'яносто п'ятого) року в місті Житомир. Його батько був вчителем історії. Мати добре грала на фортепіано та співала.

Вчився юний Лятошинський у житомирській гімназії, яку закінчив у 1913 (тисяча дев'ятсот тринадцятому) році.

Він вчився грати на скрипці і фортепіано. В 14 (чотирнадцять) років майбутній композитор написав кілька музичних творів, серед яких - мазурка і вальс для фортепіано, фортепіанний квартет.

У 1913 (тисяча дев'ятсот тринадцятому) році Б. Лятошинський переїхав до Києва, де почав навчатися на юридичному факультеті Київського університету. Одночасно він готовувався до вступу в консерваторію, брав приватні уроки у Р. Глієра.

Дайте відповіді на питання:

1. Коли народився Борис Миколайович Лятошинський?
2. Ким був його батько?
3. На чому добре грала його мати?
4. У якій гімназії вчився юний Лятошинський?
5. На чому вчився грати Лятошинський?
6. У скільки років він написав кілька музичних творів?
7. У якому році Б. Лятошинський переїхав до Києва?
8. На якому факультеті Київського університету він почав навчатися?
9. У кого він брав приватні уроки?

7. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Віктор Степанович Косенко

Віктор Степанович Косенко народився у Петербурзі. Його дитинство пройшло у Варшаві. Він був вундеркіндом: у шість років грав на слух Патетичну сонату Бетховена. Тоді він ще не знов нот. Унікальні здібності хлопчика розвивали професори Варшавської консерваторії. Музичну освіту Косенко продовжив у Петербурзькій консерваторії.

Віктор Степанович Косенко є автором творів для оркестру, для фортепіано, для камерних ансамблів, для хору. Особливими є його твори для дітей (24 дитячі п'єси для фортепіано) – картинки дитячого світу. Тут є і дитячі ігри, пісні, танці. Назви п'єсав автор давав разом із дітьми.

Дайте відповіді на питання:

1. Де народився Віктор Степанович Косенко?
2. Де пройшло дитинство композитора?
3. Яку сонату він грав у шість років, не знаючи нот?
4. Професори якої консерваторії розвивали унікальні здібності хлопчика?

5. Де продовжив музичну освіту Віктор Степанович Косенко?
6. Які твори написав Віктор Степанович Косенко?

8. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Опера

Опера — це жанр мистецтва. В опері поєднуються такі види мистецтва: драма, музика, спів, балет, а також інші види мистецтва.

Опера з'явилася в Італії. Першим великим оперним твором вважають оперу Джакопо Пері «Дафна». Перший оперний театр було відкрито у Венеції. Спочатку опера була призначена для розваг.

Існують такі форми оперної музики: велика опера (*opera seria, tragédie lyrique, grand-opéra*); напівкомічна (*semiseria*); комічна (*opera-buffa, opéra-comique, Spieloper*); романтична.

Оперна дія поділяється на акти, картини, сцени, номери. Частинами оперного твору є речитативи, аріозо, арії, дуети, тріо, квартети, ансамблі. До складу оперного колективу входять солісти, оркестр, хор. Основними оперними жіночими голосами є сопрано, меццо-сопрано, контратальто, а основними чоловічими – контратенор, тенор, баритон, бас.

Дайте відповіді на питання:

1. Які види мистецтва поєднуються в опері?
2. Де з'явилася опера?
3. Яку оперу вважають першим великим оперним твором?
4. Де було відкрито перший оперний театр?
5. Для чого спочатку була призначена опера?
6. Що поділяється на акти, картини, сцени, номери?
7. Частинами чого є речитативи, аріозо, арії, дуети, тріо, квартети, ансамблі?
8. Що входить до складу оперного колективу?

9. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Симфонія

Слово «симфонія» походить від грецької мови та означає «співзвуччя» (*συμφονία*). Це жанр оркестрової музики, великий твір для оркестру. Класичні зразки симфонії написані для симфонічного оркестру і являють собою цикл із чотирьох частин, перша з яких пишеться в сонатній формі. Існують також симфонії для струнного, камерного, духового та інших складів оркестру, для оркестру з соло інструментом (симфонія-концерт), багато творів цього жанру, особливо серед написаних у ХХ столітті, мають будову, відмінну від класичної.

Прототипом симфонії може вважатися італійська увертюра, яка склалася при Доменіко Скарлатті в кінці XVII століття. Ця форма вже тоді називалася симфонією і складалася з allegro, andante і allegro, що об'єднувалися в одне ціле. З іншого боку, попередницею симфонії була

оркестрова сюїта, що складалася з декількох частин в простих формах і переважно в одній і тій же тональності.

Дайте відповіді на запитання:

1. Від якої мови походить слово «симфонія»?
2. Для якого оркестру написані класичні зразки симфонії?
3. Що може вважатися прототипом симфонії?
4. Яка сюїта була попередницею симфонії?

10. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Варіації

Слово «Варіації» в перекладі з латинської мови означає зміна, різновид чогось, відхилення.

Тема з варіаціями або варіаційний цикл – це одна з найдавніших музичних форм. В ній розкривається основна музична думка за допомогою повторів, які її змінюють.

Варіації походять від народного мистецтва. Давні інструменталісти кожний рядок пісні повторювали по-новому.

У класичній музиці, як і в народному мистецтві, варіаційний цикл також заснований на постійному повторі основної музичної думки.

Варіації можуть бути орнаментальними та характерними.

Дайте відповіді на питання:

1. Що означає «варіації» в перекладі з латинської мови?
2. Який цикл – це одна з найдавніших музичних форм?
3. Яка думка розкривається за допомогою повторів, які її змінюють?
4. Від якого мистецтва походять варіації?
5. Як давні інструменталісти повторювали кожний рядок пісні?
6. На чому заснований варіаційний цикл у класичній музиці?
7. Які можуть бути варіації?

11. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Кантата

Кантата (з італ. і лат. *cantare* – співати, нім. *Kantate*) – це великий вокально-інструментальний твір, призначений, як правило, для одного або декількох солістів, хору та оркестру. Кантати поділяються на духовні (релігійні) та світські. За характером вони бувають урочисті, ліричні, скорботні, радісні, оповідні. Кантата складається з оркестрового вступу (симфонія, прелюдія, увертюра і т. д.), арій, речитативів і хорів.

Історія кантати починається з 1-ї половини 17 століття. Спочатку термін “Кантата” використовувався в Італії для позначення великого вокального твору.

Італійські кантати були переважно світськими, а духовна кантата сформувалася в Німеччині.

Кантати писали і українські композитори..

Дайте відповіді на питання:

1. Як поділяються кантати?
2. Якими вони бувають за характером?
3. З чого складається кантата?
4. З якого часу починається історія кантати?
5. Якими переважно були італійські кантати?
6. Де сформувалася духовна кантата?
7. Чи писали кантати українські композитори?

12. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Концерт як музичний жанр.

Латинське *concertare* означає змагатися. Італійське *concerto* означає згода. У музиці концертом стали називати твір, у виконанні якого беруть участь соліст і оркестр. Вони ніби змагаються один з одним: віртуозна партія соліста протиставлена барвистості звучання оркестру. Як правило, інструментальні концерти складаються з трьох частин і створюються за тим же принципом, що і сонати. Зустрічаються також концерти, що складаються з більшої кількості частин, бувають вони і одночастинні. Безліч концертів написано для рояля, скрипки, віолончелі з оркестром. Є концерти і для інших інструментів – для духових, для гітари і т. д. Ви могли почути і концерт для голосу з оркестром. Його написав український композитор Р. Глієр.

Іноді композитори пишуть концерти не для одного, а для двох або трьох соло інструментів. Тоді концерт так і називається: подвійний або потрійний. Наприклад, Л. Бетховена написав прекрасний потрійний концерт для фортепіано, скрипки, віолончелі з оркестром.

Дайте відповіді на питання:

1. Який твір стали називати концертом у музиці?
2. Зі скількох частин складаються, як правило, інструментальні концерти?
3. Для яких інструментів написано безліч концертів?
4. Хто написав концерт для голосу з оркестром?
5. Як називається концерт не для одного, а для двох або трьох соло інструментів?
6. Хто написав потрійний концерт для фортепіано, скрипки, віолончелі з оркестром?

13. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Концерт як публічне виконання

Існує інше значення терміна концерт. Воно означає публічне виконання музичних творів. Таке виконання відбувається у спеціальному

концертному залі , куди і приходить публіка. Так само називають виконання музичних творів по радіо і телебаченню, хоча передачі там часто ведуться зі студій, в яких ніякої публіки не буває. Але своє основне призначення такі концерти виконують: вони адресовані слухачу (слухачеві).

Концерти можуть бути різні: симфонічні і камерні, хорові та естрадні, сольні та змішані.

Дайте відповіді на питання:

1. Де відбуваються концерти – публічні виконання музичних творів?
2. Як називають виконання музичних творів по радіо і телебаченню?
3. Кому адресовані концерти?
4. Які можуть бути концерти?

14. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Менует

Менует – це старовинний французький народний танець. Він з'явився у провінції Пуату, де люди танцювали в хороводі.

В середині ХУІІ століття менует стає придворним танцем. Це було за часів правління Людовіка XIV. Менует виконувався в стриманій, галантній манері. Його танцювали королі та наближені до них особи.

Згодом менует став відомим в усіх країнах Європи. Він стає надзвичайно популярним. Музику менуеті писали багато композиторів.

Менути стають частинами багатьох великих і складних творів.

Дайте відповіді на питання:

1. Де з'явився менует?
2. Коли менует стає придворним танцем?
3. В якій манері виконувався менует?
4. В яких країнах згодом став відомим менует?

15. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Балада

Колись баладою називали одноголосну танцювальну пісню.

В епоху Відродження балада стає ліричним за характером твором із поліфонічним звучанням.

В Англії народну баладу виконували по черзі соло і хором. Теми балад були різні: про політичне життя, про подорожі та пригоди, про любов.

У класичному мистецтві до жанру балади звернулися німецькі поети епохи просвітництва.

Найвідомішою вокальною баладою епохи романтизму є «Лісовий цар» Ф. Шуберта.

Дайте відповіді на питання:

1. Як колись баладою називали?
2. Яким твором стає балада в епоху Відродження?
3. Як виконували народну баладу в Англії?
4. Які поети звернулися до жанру балади у класичному мистецтві?
5. Який твір є найвідомішою вокальною баладою епохи романтизму?

16. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Вальс

Назва танцю «вальс» походить із німецької мови і має значення «кружляти» (*walzen*). Це парний танець, в якому двоє плавно кружляють. Музичний розмір вальсу – тридольний (3/4, 3/8, 6/8).

У ХУІІІ столітті вальс був народним селянським танцем південної Німеччини та Австрії. Потім він з'являється у Відні, в інших містах Європи. Танцювальні рухи і музика вальсу стають більш плавними, темп – швидшим, акцент робиться на першій (1-й) долі такту.

На початку XIX століття вальс стає найпопулярнішим танцем в Європі, особливо – в Австрії. Розквіт жанру вальсу пов'язаний насамперед з творчістю Й. Ланнера, Й. Штраусів (батька, а згодом його синів).

Дайте відповіді на питання:

1. З якої мови походить назва танцю «вальс»?
2. Який музичний розмір вальсу?
3. В якому столітті вальс був народним селянським танцем південної Німеччини та Австрії?
4. Де він з'являється потім?
5. Якими стають танцювальні рухи і музика вальсу?
6. З творчістю яких композиторів пов'язаний розквіт жанру вальсу?

17. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Етюд.

Французьке слово *etude* буквально означає “вивчення”.

В музиці етюдом називають спеціальні п'еси навчального характеру. В цих п'есах відпрацьовують окремі технічні прийоми.

Етюди стали популярними з початку XIX століття.

Відомі не лише етюди, які мають технічні завдання. Найбільші композитори-віртуози писали їх як художні твори. Найвідомішими є етюди Н. Паганіні, Ф. Шопена, Ф. Ліста. Крім художнього завдання, в них полягала і технічна задача.

У XX (другому) столітті жанр етюдів змінюється і розвивається у відповідності з новими стилями. З'явилися навіть оркестрові етюди.

Дайте відповіді на запитання:

1. Що буквально означає французьке слово *etude* ?
2. Які п'еси називають етюдом в музиці?
3. Що відпрацьовують в цих п'есах?
4. Коли етюди стали популярними?
5. Як їх писали найбільші композитори-віртуози?
6. Чи є етюди є навідомішими?
7. Яка задача в них полягала, крім художнього завдання?
8. У якому столітті жанр етюдів змінюється і розвивається у відповідності з новими стилями?

18. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Музичні жанри

Музичні жанри – це типи музичних творів.

У народній музиці є три первинні жанри: пісня, танок та марш.

Пісня буває лірична, колискова, жартівлива, історична.

Танок поділяється на вальс, гопак, танго, полька.

Марш може бути похідний, спортивний, святковий або траурний.

Кожен з жанрів має стійкі, характерні ознаки: розмір, ритмічні групи, мелодичні звороти, фактуру.

Вальс має помірний темп. Гопак – це швидкий танок, пишеться у розмірі 2/4.

За змістовними ознаками жанри поділяються на ліричні, епічні, концертні, картинні.

Дайте відповіді на питання:

1. Що таке музичні жанри?
2. Які жанри є у народній музиці?
3. Якою буває пісня?
4. На що поділяється танок?
5. Яким може бути марш?
6. Які характерні ознаки має кожен з жанрів?
7. Який темп має вальс?
8. У якому розмірі пишеться гопак?
9. Як поділяються жанри за змістовними ознаками?

19. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Ла Скала

Ла Скала — це оперний театр в Італії, у місті Мілан.

Будинок театру побудований у 1776—78 (тисяча сімсот сімдесят шостому - тисяча сімсот сімдесят восьмому) роках архітектором Джузеппе Пермаріні. Глядачева зала має партер і 5 (п'ять) ярусів. Перша вистава відбулася у 1778 (тисяча сімсот сімдесят восьмому) році.

З XIX століття Ла Скала стає міжнародним центром оперного мистецтва. Багато видатних опер були поставлені на цій сцені. Тут відбулися прем'єри опер Белліні, Верді, Пуччині.

У театрі працювали видатні диригенти: Тосканіні, Ферарі, Сантіні. На сцені Ла Скала співали Монсеррат Кабальє, Пласідо Домінго, Лучано Паваротті, Соломія Крушельницька та інші видатні співаки.

Театральний сезон триває з грудня по червень. Восени в театрі виступають симфонічні оркестри.

Дайте відповіді на питання:

1. Яким архітектором побудований будинок театру?
 2. Що відбулося у 1778 (тисяча сімсот сімдесят восьмому) році?
 3. Яким центром стає Ла Скала з XIX століття?
 4. Прем'єри опер яких композиторів тут відбулися?
 5. Які видатні диригенти працювали у театрі?
 6. Хто співав на сцені Ла Скала?
 7. Що триває з грудня по червень?
 8. Коли в театрі виступають симфонічні оркестри
-

20. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання:

Віденська державна опера

Віденська державна опера — це найбільший оперний театр в Австрії, центр музичної культури.

Театр був заснований у середині XVII століття. У 1861 - 1869 (тисяча вісімсот шістдесят першому - тисяча вісімсот шістдесят дев'ятому) роках він був побудований. Відкриття театру відбулося 25 (двадцять п'ятоого) травня 1869 (тисяча вісімсот шістдесят дев'ятого) року опорою В.А. Моцарта «Дон Жуан».

На посаді директора Віденської державної опери були музиканти, режисери, адміністратори. Театр очолювали такі видатні диригенти та композитори: Густав Малер, Франц Шальк, Карл Бем, Герберт фон Кааян, Лорін Маазель.

Дайте відповіді на питання:

1. Коли був заснований театр?
 2. У яких роках він був побудований?
 3. Коли відбулося відкриття театру?
 4. На якій посаді були музиканти, режисери, адміністратори?
-

**ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР
ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ**

Т. П. ІВАНІКОВ